

VINERI · 13 MAI 2005 · ANUL LV NR.19

FOAIA românească

SĂPTĂMÂNAL AL ROMÂNILOR DIN UNGARIA

www.foaia.hu / foaia@axelero.hu

Adio, alma mater!

Românii din Ungaria ajută sinistratii din Timiș

Școala românească din Aletea rămâne în viață

CALENDAR ORTODOX

- 16 mai – luni, Cuv. Teodor cel Sfințit; Sf. Mucenici: Isaachie, Simeon și Petru din Vlaherna
 17 mai – marți, Sf. Apostol Andronic; Sf. Iunia; Cuvioșii Nectarie și Teofan
 18 mai – miercuri, Sf. Mucenici: Petru, Dionisie și Teodot; Sf. Hristina și cele 7 fecioare împreună cu ea
 19 mai – joi, Sf. Sfințit Mucenic Patrichie; Sf. Muceniță Chiriachi; Cuv. Memnon
 20 mai – vineri, Sf. Mucenic Talaleu; Cuv. Talasie; Cuv. Marcu Pustnicul
 21 mai – sâmbătă, †) **Sfinții Mari Împărați Constantin și Maica sa Elena, întocmai cu Apostolii**
 22 mai – duminică, Sf. Mucenici Vasilisc și Marcel; Sf. Muceniță Sofia, doctorița; Duminica a 4-a după Paști (a Slăbănogului de la Vitezda);

AGENDĂ

16 mai

1812 – s-a încheiat *Pacea de la București*, prin care Basarabia a intrat în componența Rusiei.

17 mai

1936 – a avut loc inaugurarea pentru public a *Muzeului Satului* și a întregului Parc Herăstrău din București.

1995 – geofizicianul alpinist român *Constantin Lăcătușu* a ajuns pe Everest.

18 mai

1388 – s-a terminat zidirea bisericii mari a *Mănăstirii Cozia*, ctitoria lui Mircea cel Bătrân.

19 mai

1866 – pentru meritele sale pe câmpurile de luptă din timpul războiului civil din America, *Gheorghe Pomuș*, emigrant în Statele Unite, român originar din Giula, a fost avansat la gradul de general de brigadă.

20 mai

1876 – s-a născut, la Paris, *Paul Menu*, fotograf și operator de film documentar la București, care a realizat primele filmări în România.

21 mai

1880 – s-a născut, la București, poetul și prozatorul *Tudor Arghezi*.

22 mai

1957 – a murit, la București, *George Bacovia*, unul dintre cei mai mari poeți români, care s-a impus prin lirica sa simbolistă și preexpresionistă.

Poza săptămânii

UCRU în delegație. STOP. Drumul spre București. STOP. Foto: șoferul. STOP. Cine atunci conduce!?!

Bichișciaba

Pregătiri pentru concursul de povești

Autoguvernarea Românească din Bichișciaba a ținut o nouă ședință la 28 aprilie. Trei puncte au figurat pe ordinea zilei, despre care am primit detalii de la președintele *Gheorghe Gros*. „Primul punct a fost raportul secretarului *Rák János* de la secția maghiaro-română din cadrul Camerei de Comerț și Industrie din Ungaria. Domnul *Rák* ne-a informat despre relațiile bilaterale economice româno-maghiare, despre evoluarea relațiilor de circulație a mărfurilor și de investiție. Din acest raport am aflat că relațiile comerciale dintre România și Ungaria sunt tot mai rodnice, România fiind pentru Ungaria cel de-al 10-lea partener în domeniul comerțului exterior, din punct de vedere al circulației totale.”

După acest raport, *Gheorghe Marc* le-a vorbit membrilor autoguvernării despre participarea, împreună cu *Gheorghe Gros*, la Zilele Beiușului, care au avut loc la 16

aprilie. Ultima temă de discuție a cebanilor a fost pregătirea concursului tradițional de povești, care în anul acesta se va organiza în ziua de 28 mai. Pentru noua ediție a concursului, organizatorii au introdus o noutate, și anume: toate clasele cursului inferior vor fi premiate separat. La întrecere sunt invitați atât elevii școlilor românești, cât și elevii școlilor în care româna se predă ca obiect de studiu. Concursul de povești va avea loc la Casa poveștilor din Bichișciaba, cu începere la ora 9.00, iar după înmânarea premiilor toți școlarii vor participa la o masă comună.

Președintele *Gros* ne-a mai informat că Autoguvernarea Românească din Bichișciaba și Comisia de Externe și Mass-media din cadrul AȚRU, condusă tot de dânsul, au participat la organizarea Târgului CsabaExpo, la care și-au aranjat standurile diferitele întreprinderi din România și Ungaria.

Rita Pățaș

Apateu

Discuții despre problemele minorităților

Centrul Cultural și Metodic al Românilor Bihoreni organizează miercuri viitoare, 18 mai, o întâlnire pe tema „Problemele actuale ale politicii minoritare”. În cadrul conferinței, *Marta Braunsteiner Maghiaru* de la Oficiul pentru Minorități ale Naționale și Etnice din Ungaria va sta de vorbă cu reprezentanții naționalității române despre politica minoritară actuală din țară. La forum sunt invitați primarii

localităților bihorene, populare și de români, președinții și reprezentanții autoguvernărilor românești, conducătorii instituțiilor culturale și de învățământ românesc, reprezentanții AȚRU, respectiv conducerea Institutului Cultural Județean „Kölcsey Ferenc” din Dobrițan. Cei interesați sunt așteptați la Casa de Cultură din Apateu, de la ora 14.00.

R. P.

Jula

Cetatea va fi inaugurată de premier

În orașul Jula, de mai multe luni s-a început renovarea integrală a cetății. Veche de 600 de ani, cetatea și muzeul de aici vor fi predate orașului de către premierul Ungariei *Gyurcsány Ferenc*. Acesta va sosi în oraș la invitația primarului *dr. Perjési Klára*. Festivitatea va avea loc vineri, 20 mai, cu începere de la ora 14.30.

T. Iova

Arad

„Take, Ianke și Cadâr” ne invită la teatru

Cunoscuta comedie a lui Victor Ion Popa, „Take, Ianke și Cadâr”, va fi jucată la Teatrul „Ioan Slavici” din Arad în ziua de marți, 17 mai, cu începere de la ora 19.00. În rolurile principale vor juca *Radu Beligan* – Take, *Gheorghe Dinică* – Ianke și *Marin Moraru* – Cadâr, montarea fiind făcută de *Grigore Gonța*. La piesa jucată cu mare succes de actorii Teatrului Național „I. L. Caragiale” din București, biletele de intrare vor costa 500.000 lei.

Toma Iova

Părerile autorilor nu coincid întotdeauna cu opinia Redacției. Responsabilitatea juridică pentru conținutul articolelor publicate în Foaia românească aparține autorilor. Foaia românească nu garantează publicarea textelor nesolicitate de redacție.

Cei care doresc să sprijine persoanele din județele afectate de inundații pot face în continuare donații în conturile deschise la BCR de Secretariatul General al Guvernului. Acestea sunt:

RO65RNCB5010000138390083 ROL
RO11RNCB5010000138390085 USD
RO38RNCB5010000138390084 EUR

Se pot face donații și la Banca Comercială a Timișoarei, la contul deschis de TVR și Arhiepiscopia Ortodoxă Română a Timișoarei:

RO34RNCB4500000000810001

Bicentenarul nașterii lui Eftimie Murgu

Cu prilejul împlinirii a 200 de ani de la nașterea revoluționarului român pașoptist din Ungaria, Eftimie Murgu, comunitatea românească din Seghedin organizează simpozionul științific intitulat „Rolul de mediator între națiuni al lui Eftimie Murgu, în 1848–49”.

Manifestarea din 27 mai, vineri, va începe la ora 10.30, cu cuvântul de deschidere al lui Szabó Gábor, rectorul Universității din Seghedin, care va fi urmat de prelegerile unor specialiști din România și Ungaria: Nicolae Bocșan – Ideologie și

acțiune politică la Eftimie Murgu (1842–1848); Miskolczy Ambrus – Eftimie Murgu, omul și politicianul; Valeriu Leu – Despre imaginarea politică al lui Eftimie Murgu; Marjanucz László – Eftimie Murgu, conducător al mișcării românești pașoptiste din Banat; Gheorghe Petrușan – Politica față de minorități a guvernului revoluționar ungar.

Întâlnirea se va desfășura în sala de concert a Catedrei de Muzică a Universității din Seghedin (Aleea Hattyas nr. 10, clădirea II).

E. Iova

Ziua sportivă a românilor din județul Bichiș Cupa memorială „Gh. Negru”

Clubul Sportiv al Românilor din Julia și Liceul Românesc „N. Bălcescu” din Julia

Vă invită cu mult drag, împreună cu familiile, prietenii, cunoscuții Dvs., la Ziua sportivă a românilor din județul Bichiș, organizată în amintirea regretatului profesor de educație fizică, Gheorghe Negru (1942–2000).

Data: sâmbătă, 14 mai 2005

Locul: Liceul Românesc „N. Bălcescu”, Julia, Piața Liceum nr. 2

Program:

Ora 13.30: Comemorare, depunerea coroanelor (Cimititul din Orașul Mare Românesc)
Ora 14.00: Deschiderea zilei sportive (Liceul Rom.)
Programe sportive
– fotbal (echipe 5 + 1)
– aerobic (încălzire în comun)
– competiții distractive de abilitate (pentru familii)
– volei

Cca. ora 18.00: Anunțarea rezultatelor

După aceasta, participanții la concursuri vor fi invitați la o cină comună, care va avea loc la sediul Uniunii Culturale (Julia, Str. Gh. Doja nr. 8)

Potop peste România

Deja de trei săptămâni, românii se luptă cu puhoaiile de apă care au afectat 20 de județe ale României. Inundațiile care afectează anual România de mai multe decenii au surprins, se pare, din nou, nepregătite autoritățile, iar dezastrul provocat de ape a generat o reacție firească de nemulțumire a oamenilor din zonele afectate.

Potrivit specialiștilor, la originea revărsării necontrolate a apelor au contribuit inclusiv defrișările abuzive ale pământurilor, precum și distrugerea infrastructurii de drenare a apei. La toate acestea se adaugă neregulile constatate în ceea ce privește construcția digurilor de protecție.

Conform ultimelor estimări, inundațiile

au distrus 653 de locuințe și au avariat 3700, cele mai multe fiind în județul Timiș. Totodată, au fost afectate 115.000 hectare de teren.

Ploi și revărsări de ape. Acestea sunt veștile pe care meteorologii și hidrologii le dau pentru încă câteva zile oamenilor din Banat, dar și din alte zone ale României.

În timp ce la București se formează noi și noi comisii care să analizeze această situație produsă de capriciile vremurilor pe care le trăim, oameni de bun simț, și nu doar din România, pun ban la ban și donează din pușinul pe care-l au. Tragediile sutelor de familii din Banat au atins și sufletele românilor din Ungaria.

Episcopia din Julia a făcut colectă pentru sinistrații din Banat

În urma apelului către credincioși al Episcopiei Ortodoxe Române din Ungaria, parohiile noastre au reușit să colecteze ajutoare bănești pentru ajutorarea sinistraților din Banat, după cum urmează:

Giula – Orașul Mare Românesc: 50.000 Ft; Buda-
pesta: 44.600 Ft + 300.000
lei + 25 euro; Bătaia:
75.000 Ft; Bichișciaba:
71.200 Ft; Micherechi: 800
euro; Chitighaz: 39.500 Ft;
Apateu: 50.000 Ft; Săcal:
26.000 Ft + 100 euro;
Ciorvaș: 50.000 Ft; Otlaca-
Pustă: 25.600 Ft; Cenadul
Unguresc: 25.000 Ft. Total:
456.900 Ft + 300.000 lei +
925 euro.

Suma în forinți a fost transformată în euro, obținându-se 1.830 euro, la care s-au adăugat donațiile deja colectate în euro, iar totalul acestora a fost completat până la suma de 3.000 euro prin donațiile ostenitorilor Centrului Eparhial. Prin urmare, colecta Episcopiei noastre a totalizat 3.000 (trei mii) euro și

300.000 (trei sute de mii) lei.

Întreaga sumă colectată am predat-o Întâistătătorului Provinciei noastre mitropolitane, Înalț Prea Sfințitului Părinte Arhiepiscop și Mitropolit Nicolae al Banatului, pe care l-am încredințat de totala noastră comuniune în suferință și durere, dar și în speranță cu toți cei aflați în nevoi.

Bunul Dumnezeu să răsplătească dărnicia credincioșilor noștri și să ne ferească pe toți de toate răutățile,

grelele încercări și ispitele celui viclean.

În aceste momente de solidaritate cu frații noștri și surorile noastre crunt loviți de inundații, Episcopia Ortodoxă Română din Ungaria mulțumește tuturor credincioșilor săi pentru inima lor bună și pentru darul lor smerit ce va ușura suferințele semenilor noștri.

Dumnezeu să vă binecuvinteze și să primească jertfa voastră!

† Sofronie, Episcop

UCRU ajută sinistrații din Timiș

Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria a urmărit cu îngrijorare evenimentele tragice, produse de inundațiile râurilor Timiș, Bega și Bârzava. Ploile abundente din ultimele săptămâni au distrus numeroase așezări omenești din vestul României, în special în județul Timiș, cauzând imense pagube materiale.

Organizația culturală a românilor din Ungaria a urmărit cu recunoștință încercările din țară și străinătate de a acorda sinistraților o mână de ajutor. Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria a donat, din fondul său de funcționare, 1000 de euro pentru lansarea lucrărilor de refacere.

T. Boca

Școala românească din Aletea rămâne în viață

De la începutul acestui an, Școala Generală Română din Aletea a avut din nou de suferit din cauza multor neînțelegeri și probleme financiare din cadrul autogovernării locale. Deși școala românească este sprijinită de Ministerul Învățământului în jur de 80 la sută, la o ședință din februarie, Consiliul Local a introdus pe ordinea zilei problema susținerii școlii de către autogovernare. Atunci, pentru rezolvarea problemei, unii reprezentanți au propus desființarea școlii sau predarea acesteia pentru Autogovernarea pe Țară a Românilor din Ungaria. AȚRU a primit oferta pentru preluarea școlii românești pe la mijlocul lunii martie, solicitare la care Consiliul Local din Aletea a așteptat răspuns până la sfârșitul lunii aprilie.

Între timp, la 22 martie, președintele AȚRU, Traian Cresta, și primarul Aletei, Pluhár László au întocmit un raport comun pe această problemă. Documentul în discuție cuprinde, printre altele, informații privitoare la problemele financiare ale învățământului românesc din Ungaria și sprijinirea reciprocă a școlii românești.

În urma acestui raport despre situația actuală a școlii românești, primarul Pluhár László ne-a declarat următoarele:

– Din fericire, până acum, atât școala maghiară, cât și cea românească din orașul nostru au funcționat într-un cadru legal. Însă problemele financiare de susținere a școlilor noastre înseamnă o mare greutate și pentru autogovernarea locală. Deși, de pildă, școala românească este sprijinită în jur de 80 la sută din cadrul de intervenție al Ministerului Învățământului, acest sprijin îl primim doar la mijlocul anului.

– Care este bugetul școlii românești?

– În jur de 33–34 milioane de forinți, dar deoarece prima parte din această sumă o primim doar în iunie, iar a doua în august, suntem nevoiți să alocăm până atunci din bugetul autogovernării locale în jur de 20–25 de milioane de fo-

Pluhár László

rinți numai pentru școala românească, ceea ce nu este deloc ușor. Așadar nu știm cum să ne plănuim bugetul pentru anul respectiv, deoarece nu știm niciodată când și câți bani vom căpăta deodată pentru această școală.

– În luna martie ați propus preluarea școlii românești de către Autogovernarea pe Țară a Românilor din Ungaria, iar cu câteva zile mai târziu ați semnat un raport comun. Care a fost scopul Dumneavoastră cu acest pas?

– Într-adevăr, Consiliul Local din Aletea a făcut această ofertă pentru Autogovernarea pe Țară, deoarece – cum am precizat și în documentul amintit – acesta are dreptul să preia pentru întreținere instituții culturale și de învățământ de naționalitate, care sunt în situații grele. Luarea de poziție comună cu AȚRU am făcut-o, în primul rând, pentru a liniști opinia publică, deoarece au apărut lucruri neadevărate și ciudate atât în România, cât și în Ungaria. Aici nu vorbesc despre ziarul dvs.

– Actul amintește că așteptați răspuns de la AȚRU în urma ședinței Adunării Generale din 9 aprilie. Însă acolo nu s-a discutat acest subiect. Oare de ce?

– Nu știu de ce nu s-a ridicat acolo problema, însă

răspunsul referitor la cazul nostru l-am primit deja verbal. Deși Autogovernarea pe Țară are dreptul să preia instituțiile amintite, momentan nu se poate realiza așa ceva. Totuși așteptăm un răspuns oficial de la ei.

– Cum rămâne totuși cu școala românească?

– Bineînțeles, școala nu va fi desființată. Până când Autogovernarea Românească din orașul nostru o susține, aceasta nu se poate și nici nu vrem s-o desființăm. Școala rămâne în albie legală, deoarece garanțiile legii pentru întreținere le are autogovernarea locală, așa că noi o vom susține și pe mai de parte, cum am făcut-o mai mult de 50 de ani. Aletea este un oraș multiethnic, și considerăm foarte importantă păstrarea limbii, identității și a tradițiilor naționalităților noastre, astfel și a românilor din Aletea. Însă am solicita Ministerul Învățământului să publice încă în ianuarie programul pentru susținerea școlilor de naționalitate, pentru ca școlile să fie în siguranță financiară, iar până la aprobarea bugetului din luna februarie, concursurile să fie apreciate.

– Vorbind despre garanții, care va fi garanția școlii românești ca după atâtea hărțuiri părinții își vor înscrie copiii acolo?

– Înscrierea la școală nu cred că va fi influențată de aceste probleme. Mult mai mare dificultate este scăderea demografică din orașul nostru. Anul trecut s-au născut doar 8 copii. Nu numai școala românească, dar nici cea maghiară nu va avea copii pentru înscriere. Așadar, garanții pentru numărul suficient al elevilor nu avem, decât pentru existența continuă a școlii. Rita Păteaș

Asociațiile românești sunt subvenționate de Parlament

Plenara Adunării Naționale de la Budapesta a votat, la 9 mai, lista organizațiilor civile pentru care se acordă subvenții de funcționare pe anul 2005. Fondul disponibil este neschimbat de ani, 110 milioane de forinți. În anul curent suma stabilită prin legea bugetară a trebuit împărțită între 401 asociații ale celor 13 minorități naționale din țară. Dintre organizațiile românești s-au prezentat pentru concurs 22 asociații.

Dosarele de concurs au fost verificate de către Comisia pentru drepturile omului, minorități și culte, iar în urma acestei aprecieri bazată pe analiza criteriilor de formă, Parlamentul a decis ca în 2005 să primească subvenție 18 asociații românești.

Numele organizației/ Anul	2005/Ft
Asociația Români a Danterilor din Aletea	200.000
Asociația Românilor din Aperten	150.000
Asociația Românilor din Bistria	200.000
Asociația Română din Budapesta	400.000
Societatea Culturală a Românilor din Budapesta	300.000
Asociația Culturală a Românilor din Chitighaz	300.000
Asociația Culturală Română din Pecel	150.000

Tabelul de față cuprinde subvențiile acordate acelor asociații românești care primiseră bani de funcționare de la Parlament și acum un an. Vom menționa că sprijinul asigurat pe 2005 este identic cu cel din 2004.

Numele organizației/ Anul	2005/Ft
Comunitatea Cercetătorilor și Creațiilor Români din Ungaria	300.000
Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria	3.700.000
Institutul de Cercetări al Românilor din Ungaria	400.000
Asociația Românilor din Orla-Pustă	150.000
Comunitatea Română din Pecel	200.000

Pe lângă asociațiile enumerate mai sus primesc subvenție și următoarele organizații românești: Clubul Pensionarilor Români din Jula – 100.000 de forinți, Asociația Pensionarilor din Săcal – 100.000 de forinți, Asociația pentru Micherechi – 200.000 de forinți, Asociația Românilor din Micherechi – 400.000 de forinți. Se găsește din nou printre organizațiile legitimate de Parlament și Asociația Penticostală Română din Micherechi, primind 100.000 de forinți. Tot pe această listă adoptată acum a fost înscrisă și o organizație mai puțin cunoscută în rândul românilor, anume Asociația Româno-Maghiară din Chitighaz (președinte Kaposi Ferencné) pentru care Parlamentul a votat o subvenție de 100.000 de forinți.

Patru organizații românești, ale căror dosare au fost considerate incomplete, nu au primit subvenție de la Parlament, anume Asociația Culturală Română din Seghedin, Uniunea Românilor din Bichișciaba și Asociația Tinerilor Păstrători de Tradiții din Micherechi, precum și Societatea de Prietenie Maghiaro-Română din Bătania.

Numărul asociațiilor românești înscrise la concursul de la Parlament se sporește în fiecare an. În 2000, pentru 8 organizații s-au asigurat 7,2 milioane de forinți. În anul 2001, Parlamentul a subvenționat 11 asociații românești cu 5,4 milioane de forinți, iar în 2002 a dat pentru 12 organizații 6,3 milioane de forinți. În anul 2003 cele 13 asociații românești au primit de la Parlament 6,8 milioane de forinți, iar în 2004 pentru același număr de organizații s-a acordat 6,9 milioane de forinți. În 2005 au primit subvenție pentru funcționare de la Parlament 18 asociații românești, în total 7,45 milioane de forinți. Vom aminti și faptul că Adunarea Națională a acordat pentru același număr de asociații (18) ale slovacilor 10,7 milioane de forinți, precum pentru 13 organizații ale croaților în total 9,15 milioane de forinți.

Șt. Frățean

mtv
11 mai,
miercuri,
ora 13.28

m2
13 mai,
vineri,
ora 14.27

Adio, alma mater!

Serbare de rămas bun la Liceul Românesc din Jula

Liceul „Nicolae Bălcescu” a oferit societății încă o generație de absolvenți, care la 7 mai și-au luat rămas bun de la vechea lor instituție. Sâmbăta trecută, pentru 39 de elevi din clasele 12/A și 12/B s-a organizat serbarea tradițională în sala festivă a Centrului Cultural Românesc din Jula, unde s-au adunat în jur de 600 de persoane curioase și mândre de copilul, nepotul sau ruda lor.

Întreaga clădire a Liceului Românesc s-a umplut de discuții imperceptibile, de mirosul mixt al diferitelor buchete de flori. Forfota însă a încetat odată cu răsunetul cântecelor de rămas

bun. Absolvenții au început marșul în curtea școlii, unde s-au oprit pentru un moment de reculegere în fața bustului lui Nicolae Bălcescu, depunând câte-o coroană de flori în amintirea marelui revoluționar român. Au mai făcut apoi o scurtă vizită în clasele colegilor mai tineri, străbătând pentru ultima oară coridoarele pline de amintiri. La începutul festivității, directoarea *Maria Gurzău Czeglédi* a îndemnat tinerii pentru a urma o viață cinstită: „Cu 18 ani în urmă, spre bucuria părinților, au venit pe lume 39 de speranțe ale viitorului. Au fost hrăniți, legănați și păziți mereu sub

aripile ocrotitoare ale mameilor, taților și ale bunicilor. I-au format părinții, școala și viața. Acum sunt în faza de trecere din inocența copilărie în faza maturității, într-o lume mult mai dură, mai reală și înstrăinată. Dragi tineri, Dumnezeu să vă binecuvânteze căările pe care veți pași, să vă ajute în împlinirea viselor voastre fecunde, să fiți conduși de bunăvoință, de fapte bune, de cinste și de omenie. Să aveți cât mai multă credință, nădejde și dragoste. Să nu uitați că pentru părinții voștri voi sunteți centrul lumii, lumina ochilor, rolul, esența existenței și că ei nu cer altceva de la voi, decât iubirea voastră și credința voastră, că binele întotdeauna

na va învinge răul. Vă cer să credeți că lumina va supune întunericul, iubirea va strivi ura, adevărul va învinge nedreptatea, frumosul va distruge urâtul, iar omul cinstit își va primi în viață me-

ritul. Să nu uitați că porțile școlii voastre și porțile inimilor noastre sunt veșnic deschise pentru voi, reaşteptându-vă și în viitor. Adio, dragii mei, cu bine.”

(Continuare în pag. a 10-a)

Elevii români au trecut prima parte a noului bacalaureat

În școlile de naționalitate și cele bilingve, perioada examenelor de bacalaureat a început la 6 mai, cu examenele de limbă. La bacalaureatul din limba și literatura română, în Ungaria și-au putut dovedi cunoștințele doar elevii Liceului „Nicolae Bălcescu” din Jula. Dintre 39 de absolvenți au dat examen 32, ceilalți șapte fiind scutiți în urma participării la olimpiada națională din română.

În acest an, examenul din română, ca și la toate celelalte obiecte de studiu, lucrarea a cuprins două părți. În prima parte a fost înțelegerea unui text, pentru care tinerilor le-a stat la dispoziție 60 de minute. Elevii au primit un text de o pagină în limba română dintr-o revistă contemporană, iar referitor la acesta li s-au pus niște întrebări. În a doua parte, au fost înșirate trei

subiecte, din care s-a putut alege unul: Eseu de argumentare despre Festivalul Sziget; Analiză literară asupra poeziei „Moartea căprioarei” de Nicolae Labiș; Analiză comparată între operele Miorița, Baltașul și una din literatura maghiară. Pentru examenul la limba română s-a putut folosi și îndreptarul ortografic, respectiv, în caz, culegerea de texte literare.

După probele școlilor de naționalitate și a celor bilingve, în această săptămână, începând de luni până miercuri (9–11 mai), și la Liceul Românesc s-au desfășurat examenele din limba și literatura maghiară, matematică și istorie. Săptămâna viitoare, între 17–20 mai, vor avea loc examenele din desen și analiza lucrărilor artistice, chimie, informatică și biologie, iar la 23 mai se va desfășura pentru prima dată examenul din cultura și civilizația românească.

După cum s-a mai relatat în paginile Foi românești despre schimbările sistemului de bac din țară, în anul școlar 2004/2005 s-a introdus bacalaureatul în două trepte, de grad superior și de

grad mediu. Absolvenții Liceului Românesc au ales, în general, examenul de grad mediu, pe acesta considerându-l mai ușor decât cel de grad superior. Excepții privitor la nivelul probei au fost limbile engleză, germană, italiană și română. La limba engleză 8 elevi au dat examen de stat de grad mediu, cel ce este echivalent cu examenul de bac de grad superior. La limba germană un elev s-a înscris pentru examenul de grad superior, deoarece vrea să se înscrie la secția de germană din cadrul unei universități din Ungaria. Dacă reușește la bac, acest tânăr nu mai trebuie să dea examen de admitere la universitate. Alți 2 elevi vor să se înscrie la

secția de limba italiană de la o universitate, deci trebuie să dea examen de bac de grad superior. Șapte tineri au participat la concursul pe țară din limba și literatura română, cel ce iarăși este echivalent cu bacul de grad superior. O altă categorie constituie cei 5 elevi români din România, care au putut alege să dea examen din maghiară ca limbă străină. Lucrările trebuie corectate de către profesorii școlii până în data de 1 iunie. Dar aici nu se termină bacalaureatul, deoarece de la 21 iunie încep probele orale. Absolvenții celor două clase 12 ale Liceului Românesc vor fi examinați între 21–24 iunie.

R. Pătaș

Președintele Uniunii Baptiste din România la Micherechi

„Suntem legați laolaltă ca identitate de credință și identitate de neam”

În a doua zi a minunatei sărbători a Învierii Mântuitorului nostru Isus Cristos, Biserica Baptistă din Micherechi a avut onoarea să asculte Cuvântul lui Dumnezeu transmis prin fratele dr. Paul Negruț, președintele Uniunii Bisericilor Creștine Baptiste din România, rectorul Universității „Emanuel” din Oradea și pastorul Bisericii Baptiste „Emanuel” din Oradea. Deși Paul Negruț este invitat la nenumărate biserici mari cu sute și mii de oameni din întreaga lume, de data aceasta a acceptat invitația comunității noastre baptiste românești. După propovăduirea Evangheliei la serviciul divin de dinainte de masă, prin care am putut fi mișcați în inimile noastre de Duhul lui Dumnezeu, dr. Negruț a acordat un interviu și săptămânalului nostru, în special paginii Isus Salvatorul.

– Biserica Baptistă din Micherechi totdeauna a ținut legătura cu creștinii din România. Frate Negruț, cum se apropie Uniunea Bisericilor Creștine Baptiste din România de frații români din diaspora, și printre ei de românii din Ungaria?

– Relațiile mele personale cu credincioșii baptiști din Micherechi au început în anii 1980, când prin intermediul soților Păcaș, unchiul Gheorghe și mătușa Marișcă, am cunoscut un grup de credincioși baptiști din Micherechi, și apoi în 1986, în timpul unei călătorii spre Marea Britanie, m-am oprit pentru prima dată la Biserica Baptistă din Micherechi. Atunci s-au stabilit legături foarte adânci din punct de vedere spiritual între familia mea și biserica de aici. La nivelul Uniunii Baptiste din România însă a existat întotdeauna o relație de părtășie spirituală între baptiștii din România și baptiștii de limbă română din Ungaria. Din punct de vedere al integrării organizatorice, Biserica Baptistă din Micherechi aparține de Cuvântul Baptist din Ungaria și de conducerea de la Budapesta. Din punct de vedere spiritual însă sunt relații frățesti de colaborare și de dragoste în Cristos. Din această perspectivă ne rugăm unii pentru alții, ne vizităm unii pe alții, ne încurajăm unii pe alții în a trăi așa cum ne învață Cuvântul lui Dumnezeu.

– Românii din Ungaria trăiesc în minoritate aici, în această țară, astfel și creștinii români sunt minoritari atât în societate, cât și în cadrul creștinilor

din Ungaria. Ce îndemnuri le-ați da acestor credincioși pentru a-și păstra alături de credință și identitatea română?

– De la începuturi, creștinismul a fost o minoritate. Și la ora actuală, pe glob creștinismul este o minoritate. Din șase miliarde de locuitori ai planetei, doar vreo două miliarde și ceva sunt considerați creștini. Creștinii baptiști de la începuturile lor au fost o minoritate în orice țară, în care au trăit. Din acest punct de vedere, situația baptiștilor români din Ungaria nu este o noutate. Ce vreau să spun credincioșilor de limbă română din Ungaria este următorul lucru: cetățenia noastră este dublă, cetățenia țării în care locuim și cetățenia Cerului.

Noi suntem cetățeni ai Cerului, și acolo nu suntem o minoritate.

În Cer este familia lui Dumnezeu, destinația noastră finală și acolo este locul nostru spre care mergem. Însă, în timp ce trăim în diverse țări pe pământ, Cuvântul lui Dumnezeu ne învață să urmărim binele țării în care trăim, să ne rugăm pentru țara respectivă, pentru cetatea respectivă. Pentru că binele nostru atâră de binele cetății. Așa că încurajez pe creștinii baptiști de limbă română din Ungaria să se roage pentru țara în care trăiesc și să facă tot ce pot pentru binele țării. În același timp, să nu își piardă identitatea lor de copii ai lui Dumnezeu. Trăind într-o țară liberă, există foarte multe capcane. Am vrea să ne încurajăm să rămânem

aproape de Dumnezeu și să rămânem în Cuvântul lui Dumnezeu. Ca minoritate să nu dezvoltăm un sentiment de amărăciune sau de nemulțumire: dacă suntem minoritari n-avem drepturi, n-avem atâtea posibilități ca și majoritarii. Pentru că niciodată pe pământ visurile noastre și aspirațiile noastre nu vor fi împlinite nicăieri. Biblia ne învață că și atunci, când trecem prin încercări sau suntem nedreptățiți, noi avem un singur răspuns, binecuvântăm și dăm cu pâine după cei care dau cu piatra. Cred, însă, că din punct de vedere politic și din punct de vedere administrativ, credincioșii baptiști români din Ungaria nu sunt îngrași. Cred că au libertăți religioase, libertatea de a se închina, libertatea de a-și trăi credința și de a răspândi Cuvântul lui Dumnezeu. Aceasta este o libertate pe care o încurajăm în toate țările lumii. Îi încurajăm de asemenea să păstreze legăturile frățesti cu bisericile baptiste române din România, pentru că suntem legați laolaltă ca identitate de credință și identitate de neam. Este un aspect pozitiv că la ora actuală relațiile politice, economice și culturale dintre România și Ungaria sunt foarte bune. Ne bucurăm de relațiile de armonie dintre țările noastre, relație în care și părtășia dintre cele două comunități baptiste române din Ungaria, respectiv România, acestea fiind mult mai libere și mai ușor de întreținut.

– Dumneavoastră, în calitate de președinte al Uniunii Baptiste, cum considerați relațiile dintre bisericile baptiste? Putem să vorbim într-adevăr de o unitate în trupul lui Cristos?

– Unitatea în trupul lui Cristos este o unitate spirituală: un Domn, o credință, un botez. Avem un singur Mântuitor, avem un singur Duh Sfânt, avem o singură credință și avem o singură mărturisire a credinței noastre în botezul nou-testamental. Din punct de vedere spiritual se realizează această unitate. Din

Soții Negruț la Biserica Baptistă din Micherechi

punct de vedere administrativ sau organizatoric, există organizații europene, organizații internaționale, organizații sau relații bilaterale. Acestea își au rostul și frumusețea lor. Dar niciodată nu confundăm unitatea spirituală cu cea organizatorică, pentru că vremurile se schimbă și împrejurările pot să fie favorabile sau defavorabile organizațiilor administrative sau reprezentative. Dar spiritual nimeni niciodată nu ne poate despărți de Cristos și pe unii de alții în Cristos Domnul.

– Dumneavoastră mărturișiți mereu despre altele comunități creștine din întreaga lume pe unde umblați. Cum ați caracteriza viața spirituală a credincioșilor de astăzi?

– Vremea în care trăim noi este vremea culturii post-moderne. Post-modernismul este o cultură deosebită de ceea ce a avut civilizația europeană în ultimii 2000 de ani în sensul în care sunt distruse toate valorile absolute. Post-modernismul neagă adevărul absolut. Post-modernismul neagă orice valoare molară absolută și încurajează un fel de viață libertin: fiecare om să facă ce îi place lui sau îi trece lui prin minte. Din această perspectivă este o primejdie foarte mare pentru toate bisericile la ora actuală din societatea europeană și americană, dar și celelalte continente. Și anume: credincioșii să se contaminateze de spiritul veacului, să facă fiecare ce-i place, să nu mai asculte de

Cuvântul lui Dumnezeu și să nu asculte de învățătura bisericii de care aparține. Este o tendință larg răspândită. Foarte mulți pastori, foarte multe biserici, foarte mulți tineri s-au definit clar față de această tendință. Noi nu mergem în duhul veacului, noi mergem pe urmele lui Cristos. Evanghelia nu este îngenucheată în fața culturii. Și oriunde această decizie a fost luată clar în ascultarea de Dumnezeu. Bisericile se întăresc în credință, cresc la număr prin convertirea altor oameni, și au mărturie foarte clară.

Acolo unde bisericile au făcut compromis în fața culturii post-moderne, bisericile încep să piardă mărturia, încep să piardă puterea spirituală și încet-încet devin cluburi,

în care întâlnirile sunt mai mult sub formă de cabaret sau discotecă, decât sub formă de biserică.

Aș dori să încurajez bisericile baptiste române din toată lumea să rămână lângă Evangheliile; Cristos este același ieri, astăzi și în vecii vecilor. Cristos nu este un rob al culturii, Cristos este Domn al întregului Univers. Și noi ne închinăm înaintea Lui și-L onorăm pe El.

– Vă mulțumesc pentru interviu și vă doresc în numele cititorilor noștri harul și binecuvântarea lui Dumnezeu peste lucrarea de misiune pe care El v-a încredințat-o.

Rita Păcaș

În Duminica Tomii, apatenii au ieșit la cimitir

Odată cu duminica a doua după Paști, în comunitățile ortodoxe este obiceiul ca să se sărbătorească așa-numitele „Paști ale morților”. După Sfânta Liturghie din Duminica Tomii, preotul paroh *Origen Sabău* a ieșit la cimitir, înconjurat de către credincioșii ortodocși din comună, pentru a se ruga

pentru odihna sufletelor celor răposați. Cu această ocazie, credincioșii au dus la morminte vin, cozonac, ouă. După cum ne-a spus părintele Sabău, sufletele morților trăiesc și după moarte. Iar oamenii măcar în această zi ies în cimitire spre a-și cinsti strămoșii.

V. J.

Zorica Lațcu Teodosia Rugă-n primăvară

*În primăvară sângele țâșnește,
Căci răni adânci, flori roșii s-au deschis,
În lutul moale sângele rodește,
Când noaptea umple țarina de vis.*

*Când jalea stinge ochii senini de stele
Și-n zori de zi s-aprind lumini de rug,
Sunt urmezi bulgării de lacrimi grele
Că-i sfarmă pasul boilor de jug.*

*Căldura patimilor dă rodire
Și spic va crește din dureri de foc.
Se-neacă-n fumul jertfei de iubire
Mirosul sfânt de crin și busuioc.*

*În vii va crește bobul de sudoare
Și-n flacăra de plâns se va-nroși,
Sub rumeneala razelor de soare,
Cu dorul nostru cald se va-ndulci.*

*Din grâu curat vom face, Doamne, pâine,
Ca să Ți-o ducem Ție la altar.
Ci Tu aminte să-Ți aduci, Stăpâne,
Că cerem milă și că cerem har.*

*Că pâinea noastră-i plămădită-n sânge
Și sânge este-n cupele cu vin.
Adânc în suflet rana noastră plânge,
Cu zvârcoliri de groază și de chin.*

*În fața Ta îmi plec genunchii iară
Și rugă 'nalț spre Tine, Doamne al meu:
Arată mila Ta în fapt de vară
Și până-n veacul-veacului mereu.*

*Și pâinea plămădită în sudoare
Și vinul îndulcit în greu amar,
În taine de viață făcătoare
Prefă-le Tu, cu veșnicul Tău har.*

Paștile morților la Budapesta

De câțiva ani încoace, credincioșii ortodocși români din Budapesta au re-deșteptat tradiția frumoasă, potrivit căreia în a doua duminică după Sfintele Paști, în cadrul unei slujbe de parastas ținută la capelă, apoi la cimitir, se roagă pentru sufletele înaintașilor lor mutați la Domnul. Astfel, și în acest an, în duminica Sfântului Apostol Toma, numeroși credincioși budapestani s-au adunat în capela ortodoxă română din strada Holló pentru a-i pomeni pe cei răposați din familiile lor. Tot în această duminică se face și pomenirea tradițională a marelui mecena al românilor din Ungaria și Transilvania, Emanuil Gojdu.

Slujba învierii săvârșită de PS Sofronie

Sfinția Sa Episcopul *Sofronie*, Întâistătătorul Episcopiei Ortodoxe Române din Ungaria. La slujba Învierii, începută chiar la miezul nopții, au participat peste două

tarea troparului praznicului au intrat în capelă. Slujbele din duminica Sfintelor Paști s-au încheiat cu o agapă oferită de credincioșii parohiei și de Autogovernarea Română din sectorul VII.

La liturghia din duminica Sfântului Apostol Toma a participat și părintele *Aurel Pavel*, președintele Fundației Gojdu din Sibiu. După slujba de pomenire s-a evocat memoria marelui mecena, care, datorită și faptului că românii din Budapesta în fiecare an, imediat după Sfintele Paști face comemorarea lui, a devenit elementul fundamental al identității acelor români care trăiesc în capitala Ungariei. Recepția de la sfârșitul slujbei, oferită de Autogovernarea Română din sectorul VII, a fost urmată de plecarea participanților la cimitirul din strada Kerepesi, unde s-au depus cununi și jerbe de flori la monumentul recent renovat al familiei Gojdu.

Pr. Marius Maghiaru

Sfânta Liturghie la Budapesta

De altfel, credincioșii români din Budapesta, în ziua praznicului Învierii Domnului, s-au putut bucura și de un alt eveniment deosebit de frumos. În acest an, slujba Învierii și liturghia pascală au fost oficiate de Prea

sute de credincioși. După înconjurarea făcută pe traseul str. Holló – str. Király – str. Rumbach Sebestyén – str. Dob, cei prezenți au ascultat evanghelia Învierii în fața clădirii Episcopiei din strada Holló, apoi după cân-

Zilele Ortodoxiei în Ungaria

Cea de-a treia ediție a manifestării intitulate „Zilele Ortodoxiei în Ungaria” va avea loc în perioada 21–22 mai 2005. Programul primei zile se va desfășura în Budapesta, cu începere de la ora 18.00, și va avea un caracter mai mult cultural. Cei prezenți vor fi salutați de către ÎPS Dr. *Mihail Staicos*, exarhul grec din Ungaria, și *Dimitris Condoumas*, ambasadorul Greciei la Budapesta. În urma acestora, corul „Sf. Efrem” va susține un concert de muzică bizantină, urmat de un șir de programe culturale, în cadrul cărora vor evolua artista

Athina Papadimitriu, cântăreața *Olympia Christu*, *Jorgos Kollatos* și formația sa, precum și grupul de dans „Helidonaki”.

În a doua zi, în comunitatea ortodoxă greacă din localitatea Beloianisz, cu începere de la ora 10.00 se va săvârși Sfânta Liturghie, cu participarea tuturor ierarhilor ortodocși din țară, iar cu începere de la ora 14.00

va avea loc un program cultural. La acest eveniment a fost invitat și Prea Sfințitul Părinte Episcop *Sofronie*, Întâistătătorul Eparhiei Ortodoxe Române din Ungaria. Reamintim că cea de-a doua ediție a acestei manifestări culturale-religioase a fost organizată în anul 2004 de Biserica Ortodoxă Română din Ungaria.

T. Iova

„Dragostea desăvârșită iubește pe toți oamenii la fel: pe cei buni și strădălnici, ca pe prieteni, iar pe cei leneși ca pe dușmani, făcându-le bine, răbdând îndelung și suferind cele ce-i vin de la ei”. Sf. Maxim Mărturisitorul

NUMĂRĂTOARE

Una este luna

Una este luna
Să mai punem una,
să se facă două
Două mâini copilul are,
Una este luna.

Să mai punem una,
să se facă trei,
Trei crai vin din depărtare,
Două mâini copilul are,
Una este luna.

Să mai punem una,
să se facă patru,
Patru roate carul are,
Trei crai vin din depărtare,
Două mâini copilul are,
Una este luna.

Să mai punem una,
să se facă cinci,
Cinci degete la o mână,
Patru roate carul are,
Trei crai vin din depărtare,
Două mâini copilul are,
Una este luna.

Să mai punem una,
să se facă șase,
Șase zile lucrătoare,
Cinci degete la o mână,
Patru roate carul are,
Trei crai vin din depărtare,
Două mâini copilul are,
Una este luna.

Să mai punem una,
să se facă șapte,
Șapte zile săptămâna,
Șase zile lucrătoare,
Cinci degete la o mână,

Patru roate carul are,
Trei crai vin din depărtare,
Două mâini copilul are,
Una este luna.

Să mai punem una,
să se facă opt,
Opt e ziua mamei mele,
Șapte zile săptămâna,
Șase zile lucrătoare,
Cinci degete la o mână,
Patru roate carul are,
Trei crai vin din depărtare,
Două mâini copilul are,
Una este luna.

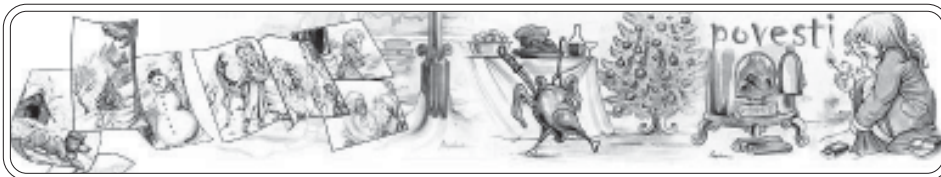
Să mai punem una,
să se facă nouă,
Nouă-i zi de sărbătoare,
Opt e ziua mamei mele,
Șapte zile săptămâna,
Șase zile lucrătoare,
Cinci degete la o mână,
Patru roate carul are,
Trei crai vin din depărtare,
Două mâini copilul are,
Una este luna.

Să mai punem una,
să se facă zece,
Zece-i nota cea mai mare,
Nouă-i zi de sărbătoare,
Opt e ziua mamei mele,
Șapte zile săptămâna,
Șase zile lucrătoare,
Cinci degete la o mână,
Patru roate carul are,
Trei crai vin din depărtare,
Două mâini copilul are,
Una este luna.

Absolvent de facultate
la 14 ani

Promethea Pythaita are 14 ani și e... genială. Ea va primi, la vară, diploma de absolvire a Universității Montana State, devenind astfel cea mai tânără absolventă de facultate din istoria SUA. Minora ar dori să urmeze și cursurile altor facultăți, dar taxa de înscriere este prea mare.

Ea crede că a fi „geniu” e motiv de discriminare, pentru că orice persoană sub 18 ani din SUA are dreptul la învățământ gratuit până la vârsta majoratului. Promethea a spus unui cotidian american că n-o interesează nici băieții, nici fardurile, doar studiul.

Mica sirenă (IV)

După povestea lui Hans Christian Andersen

La poalele dealului într-o pădure de toată frumusețea, era o biserică sau o mănăstire. La poartă erau palmieri uriași și-n grădină portocali și lămâi; în apropiere de locul ăsta, marea făcea o cotitură până-n dreptul unei stânci, acoperită cu nisip alb și mărunț. Acolo sirena duse pe prinț, având grijă să-i țină capul tot în sus și-n bătaia razelor soarelui.

Deodată începură a suna clopotele de la biserică, și o mulțime de fete tinere intrară-n grădină. Sirena atunci se depărtă înotând, și se ascunse în dosul unor stânci, ca să vadă ce-o să i se întâmple bietului prinț.

În curând una din fete trecu pe lângă el; întâi se sperie, dar venindu-și repede în fire, alergă să cheme și pe celelalte, care dădură prințului toate îngrijirile. Sirena îl văzu cum își venea în simțire și zâmbea celor ce-l înconjurau; numai el nu-i zâmbea, fiindcă nu știa el cine-l scăpase de la moarte. Iar când tânărul prinț fu luat și dus într-o clădire mare, sirena, mahnită, coborî în adâncuri și se întoarse la palatul tatălui ei.

Ea fusese întotdeauna tăcută și gânditoare; dar din ziua aceea fu și mai tăcută și mai gânditoare. Surorile ei o întrebară despre cele ce văzuse ea sus, dar nu le povesti nimic.

Adeseori seara și dimineața, se urca spre locul unde lăsase ea pe prinț. Văzu roadele din grădină cum se coceau, văzu zăpada topindu-se pe munții cei înalți, dar pe frumosul prinț nu-l mai văzu; și din ce în ce mai mahnită se întorcea în fundul mării. Acolo, singura ei mângâiere era să stea în grădinița ei, îmbrățișând mica statuie de marmură, care semăna cu prințul; în vremea asta florile ei neîngrijite, uitate, se întindeau prin alee ca într-un loc sălbatic, încolăcind tulpinile lor printre ramurile copacilor, făcând astfel bolți stufoase,

unde lumina nu mai putea pătrunde.

După câțva timp însă, mica sirena nu mai putu suferi astfel de viață, și își dezvălu taina uneia dintre surori; aceasta la rândul ei o povesti celorlalte, dar nu numai lor, ci și câtorva sirene, care si ele o spuseră prietenelor lor cele mai bune. Se-ntâmplă, ca una dintre acestea văzuse și ea serbarea de pe corabie, cunoștea pe prinț, și știa locul unde era împărăția lui.

– Vino, surioară, ziseră celelalte prințese; și luându-se de mâini, în șir, se ridicară deasupra apei în dreptul palatului prințului.

Palatul acesta era clădit din pietre galbene, lustruite; scări mari de marmură duceau înlăuntrul și-n grădină; mai multe turnuri aurite străluceau pe acoperiș, și printre stâlpii galeriilor erau statui de marmură care păreau vii. Sălile mărețe erau împodobite cu perdele și covorașe de-o uimitoare bogăție, și pereții acoperiți cu minunate zugrăveli. În sala cea mare soarele, străbătând prin-un tavan de cristal, încălzea florile cele mai rare care creșteau sub o veșnică ploaie de picături strălucitoare.

De-atunci mica sirena venea adeseori în locul acesta, și noaptea, ca și ziua; se apropia de țarm și îndrăznea chiar să se așeze sub marele balcon de marmură, a cărui umbră se-ntindea departe deasupra apelor. De acolo vedea pe tânărul prinț, care se plimba singur la lumina

lunii; de multe ori, în cântecul muzicii, el trecu prin fața ei într-o luntre frumos împodobită cu steaguri și stofe scumpe, și cei care zăreau valul ei alb prin trestii verzi o luau drept o lebedă cu aripile-ntinse.

Ea îi auzea pe pescari spunând mult bine de tânărul prinț, și atunci se bucura că-i scăpase viața, cu toate că el nici nu știa de dânsa. Iubirea ei pentru oameni creștea din zi în zi, și din zi în zi tot mai mult dorea să se apropie de ei. Lumea lor îi părea mult mai întinsă decât a ei; apoi oamenii știa să străbată marea cu corăbiile lor, să se urce pe munți, deasupra, până dincolo de nori; ei aveau câmpii verzi și păduri nemărginite. Surorile ei nu știa să-i spună despre toate câte ar fi vrut ea să afle; întrebă atunci pe bunica ei care cunoștea bine lumea de sus, aceea pe care, cu drept cuvânt, o numea ea „cuprinsul de pe deasupra apelor”.

– Dar dacă oamenii nu se înecă, întreabă tânăra prințesă, trăiesc ei veșnic? Nu mor și ei ca noi?

– Fără-ndoială, răspunse bătrâna, mor și ei; și viața lor e chiar mai scurtă decât a noastră. Noi trăim uneori și trei sute de ani; și când încetăm de a mai fi, ne prefacem în spumă, căci în fundul mării nu sunt morminte pentru corpuri neînsuflețite. Sufletul nostru nu e nemuritor: cu moartea totul e sfârșit. Noi suntem ca trestii verzi; odată tăiate, ele nu mai înverzesc niciodată. Oamenii însă au suflet care trăiește veșnic, care trăiește și după ce corpul lor s-a prefăcut în țărână; sufletul acesta se înalță în văzduh până la stelele care lucesc, și, precum ne ridicăm noi din fundul apelor, ca să vedem locurile unde trăiesc oamenii, așa și ei se înalță în lumi încântătoare, unde niciodată nu pot ajunge noroadelor mării.

(Continuare
în numărul următor)

O săptămână plină de tradiții și obiceiuri românești

Profesorii de română ai școlii generale din Iula au organizat în perioada de 25–29 aprilie „Săptămâna românească”, care a inclus o serie de concursuri legate de obiceiurile sărbătorilor de primăvară.

Elevii claselor 5–8 s-au luat la întrecere cu mare însofletire, pregătindu-se din materialul școlar, și nu numai. Au stat ore întregi la bibliotecă, cercetând anumite teme, ce a necesitat și o pregătire individuală.

La concursul de ortografie și la proba citirii expresi-

ve copiii au luat parte individual, iar în ultima etapă a săptămânii, joi, 28 aprilie, fiecare clasă a fost reprezentată de câte patru elevi.

Această ultimă etapă – moderată de *Maria Rocsin Farkas* – a cuprins întrebări despre românii din Ungaria și despre sărbătorile de primăvară, tradițiile de Paști. Competitorii au înșirat localitățile locuite de români, au numit scriitori, poeți și povestitori de-ai noștri, au enumerat ziare și reviste românești, și, nu în ultimul rând, au primit întrebări în legă-

Rezultatele concursurilor:

Citire expresivă:

cl. 5–6

1. Diana Ponoran
2. Susana Czeglédi
3. Attila Cioca

cl. 7–8:

1. Carla Kertai
2. Camelia Leucuța
3. Zenaída Minea, Claudiu Dura

Ortografie:

cl. 5–6:

1. Matei Repisky
2. Diana Ponoran
3. Susana Czeglédi

cl. 7–8:

1. Anamaria Szöllősi
2. Ecaterina Mag
3. Enikő Ardelean, Nora Ruja

Concursul multiplu în echipe:

1. clasa 5-a
2. clasa 7-a, clasa 8-a
4. clasa 6-a

tură cu Postul Mare, Sfântul Toader, Floriile sau Paștile. Ei au luat bine piedicile, iar juriul (*Ana Secan Navrați, Ana Ardelean Iuhas și Maria Rus*) au apreciat performanța și eforturile depuse în cursul săptămânii.

Scopul acestor zile a fost ca elevii să se străduiască să vorbească cât mai mult românește, să se exprime cât mai bine și să însușească cât mai multe informații despre românime, despre obiceiuri și tradiții.

Organizatoarele au fost

mulțumite de pregătirea și rezultatele copiilor, spunând că la cei mai mici au observat cel mai mare entuziasm. Nu degeaba au fost ei câștigătorii concursului de cultură și cunoștințe despre românii din Ungaria, despre sărbătorile de primăvară. După înmânarea premiilor și cadourilor, „Săptămâna românească” a luat sfârșit joi după-masă cu o ocupație meșteșugărească, unde copiii și profesorii, aflându-se tocmai în Joia Mare, au roșit ouă, dar nu cu vopsele, ci la fel ca strămoșii noștri, cu coajă de ceapă. T. Cefan

Expoziția școlarilor români la Bătania

La 29 aprilie, biblioteca din Bătania a dat loc unei expoziții din lucrările școlarilor români din această localitate, ne-a înmănat directoarea *Iulia Olteanu*. În prezența profesorilor, părinților și a reprezentanți-

lor celorlalte instituții, copiii au prezentat în desene și alte obiecte despre tradițiile strămoșești, prin care au creat adevărat atelier de artă în sala bibliotecii, care s-a putut vizita timp de două săptămâni. R. P.

Povești românești la Apateu

Autoguvernarea Românească și Școala generală din Apateu au organizat și în acest an, în aprilie, tradiționalul concurs de povești, la care, alături de școlarii locali, au participat și șase elevi de la școala din Mezősas. Cei din Mezősas învață limba română de la începutul anului școlar 2004/2005, predându-le săptămânal profesoarele din Apateu. Concursul de povești a început

locul I – *Boglárka Varga* (cl. a 4-a, Mezősas)

locul II – *Cristina Kövér* (cl. a 3-a, Apateu)

locul III – *Alexandra Czeglé* (cl. a 3-a, Apateu)

Lilla Hajdú din Mezősas a primit premiul special al juriului.

Cursul superior:

locul I – *Csilla Péter* (cl. a 7-a, Apateu)

Foto: V. J.

cu cuvintele de salut ale *Ecaterinei Szűcs*, membra autoguvernării, care a apreciat entuziasmul copiilor pentru participarea la un concurs în limba română. Apoi, atât copiii cursului inferior, cât și cei din clasele superioare s-au pus la povestire. După ce s-au calmat puțin emoțiile, membrul juriului *Ioan Blaga*, președintele Autoguvernării Românești din Apateu, a anunțat clasamentul.

Cursul inferior:

locul II – *Adam Sáfrány* (cl. a 8-a, Apateu)

locul III – *Brigitta Kiss și Bianca Tarsoy* (cl. a 7-a, Apateu)

În urma înmânării diplomelor și cadourilor prețioase, fiecare participant a primit câte-o ciocolată, iar concurenții clasai pe primele două locuri din ambele cursuri au fost informați că ei vor reprezenta școala la Concursul de povești din Bi-chișciaba. R. P.

Cupa Prieteniei la Leucușhaz

În fiecare an, elevii școlilor generale românești din Ungaria așteaptă cu nerăbdare un eveniment sportiv care are loc în lunile primăverii. „Cupa Prieteniei”, organizată anual la Leucușhaz, se va desfășura în anul acesta în ziua de vineri, 20 mai. La ediția din acest an, și-au manifestat dorința de participare toate școlile românești din Ungaria, cărora li se va alătura și școala din Șercad, precum și cea din Crâstor.

Astfel, vor participa 16 școli, cu mai multe echipe, întrunind peste 420 de elevi, care vor fi însoțiți de profesori sau reprezentanți ai au-

togovernărilor românești. Competiția se va desfășura în cinci categorii, cea mai populară fiind și în acest an fotbalul. Startul se va da la ora 8.30. La finele înfruntărilor, echipele participante vor primi câte o cupă de participare, și la fiecare categorie echipele clasate pe primele trei locuri vor primi medalii și cupe speciale.

Competiția sportivă este organizată de către AȚRU, împreună cu școala generală din Leucușhaz, și Auto-guvernarea Românească din localitate, ne-a informat *Tiberiu Iuhăș*, șeful de oficiu al AȚRU.

Toma Iova

Cornel Mândruțau din nou la Cannes

Cel mai mare festival de filme din Europa, Festivalul de la Cannes, este poate visul oricărui regizor european. În acest an, tânărul *Cornel Mândruțau* a ajuns să realizeze o peliculă care a fost aleasă între cele patru filme turnate de către regizori din Ungaria care în acest an vor reprezenta cinematografia țării. Cornel Mândruțau nu este pentru prima dată la Cannes, în urmă cu doi ani, în 2003, a mai avut o astfel de performanță, cu pelicula „Două săptămâni de ale regizorilor”. Acum s-a prezentat cu pelicula intitulată „Johanna”, care este de fapt o prelucrare a istoriei lui Jeanne d'Arc. Filmul-operă, având în rolul principal pe *Tóth Orsolya*, actrița permanentă a filmelor lui Mândruțau, va fi prezentat pentru prima dată pe Croisette, Cannes.

T. Iova

Manifestare româno-maghiaro-sârbă

Colaborarea din cadrul Euroregiunii DCMT va cunoaște o nouă etapă în ziua de 28 mai. Manifestările de la Triplex Confinium au devenit deja tradiționale.

Programul din acest an debutează în 28 mai, la ora 9:30, o dată cu sosirea invitaților la sediul primăriilor din Kőbékhatá (Ungaria), Beba Veche (România) și Rabe (Serbia). La ora 9:40 se va porni către Triplex

Confinium iar 20 de minute mai târziu se va deschide granița în acest punct.

După cuvintele de salut adresate de către *Varga Zoltán*, președinte în exercițiu al DCMT, *Mihai Răzvan Ungureanu*, ministrul de externe al României, *Vuk Drasković*, ministrul de externe al Serbiei și *Somogyi Ferenc*, ministrul de externe al Ungariei, se va da startul crosului DCMT.

E. Iova

Adio, alma mater!

Serbare de rămas bun la Liceul Românesc din Julia

(Urmare din pag. a 5-a)

Discursul doamnei director a fost urmat de programul clasei a 11-a, care a fost reprezentată de două eleve, recitalul lor fiind secundat de cântecul la fluiet al elevei *Iuliana Machhour* de la școala generală, iar colegii mai tineri și-au luat rămas bun de la cei sărbătoriți prin înmânarea trăistuțelor tradiționale.

Atenția publicului a fost atras apoi de programul liric al claselor 12, care prin poeziile despre esența vieții, dragoste, iubire, nădejde, cinst și eforturi și-au descris, de fapt, visurile proprii. Dirigintele *Vera Gurzau* și *Florentina Oltean* s-au adresat învățăcelilor cu câteva gânduri de adio și sfaturi utile pentru un viitor de succes.

După nenumăratele urări de bine, directoarea *Maria Gurzau* a înmănat elevilor diferitele distincții, drept recunoștință pentru meritele lor din diferitele domenii ale școlii.

Astfel au fost premiați: pentru rezultate bune și conduită laudabilă, distincția profesoarei în pensie *Iuliana Jurău Răd* – *Adriana Marc* și *Eva Netea*; distincția profesoarei *Ana Crișan* pentru cel mai bun matematician – *Ioan Blaga* și *Beata Megyes*; premiul Fundației „Pro

discipulis” – *Iuliana Papp*; premiul Uniunii Culturale a Românilor din Ungaria pentru activitatea în cadrul teatrului amator de la liceu – *Maria Cozma*. Alături de aceste premii s-au mai înșirat elevii care au primit laude din partea corpului didactic, a directoarei și a dirigintei, precum și cei care au participat la olimpiada de limbă și literatură română și italiană.

Pentru placheta Bălcescu în anul acesta au fost propuse două eleve, *Cristina Bányai* și *Ana Iuhăș*, care însă mai trebuie să treacă și pes-

te examenele de bacalaureat, desfășurate în această perioadă.

Ultimul eveniment din cadrul serbării a fost întâlnirea cu pedagogii în sala profesorală, cântându-le pentru ultima dată cu zâmbete și lacrimi, ca apoi tinerii să fie „bombardați” de nenumăratele buchete de flori, felicitări și cadouri pentru trecerea acestei răscruci. În numele redacției Foi românești, dorim și noi acestor tineri împlinirea viselor în viață și baftă la examenele de bacalaureat!

Rita Pățaș

Baia Mare îi așteaptă pe cei ce vor să învețe românește

Institutul Cultural Român organizează și în această vară tradiționalul curs de vară în Maramureș. Cursul se va desfășura între 9–31 iulie 2005, la Baia Mare. Programul oferă cunoașterea limbii vorbite în mediul ei natural, însușirea directă a limbii de la cei care o folosesc zi de zi.

La atelierul de artă populară, meșteșugari renumiți vor oferi lecții de olărit, țesut, pictură pe sticlă, broderie și ornamentică, realizarea unor podoabe în tradiția folclorică. Dar vor fi și ore de bucătărie românească sub îndrumarea unor maeștrii bucătări.

Cei înscriși la curs vor avea ocazia să descopere spiritul oamenilor, să învețe cultura și istoria românilor, să participe la evenimente culturale, spirituale tradiționale. Școala de limba română a Institutului Cultural Român este deschisă doar o dată pe an, pe o durată de trei săptămâni.

Vârsta minimă a înscrierii la curs este de 18 ani. Taxa de participare: 600 euro.

Termenul de înscriere la cursul din Baia

Mare: **15 iunie 2005**. Adresa Institutului Cultural Român este 71273 București, Alea Alexandru nr. 38, telefon, fax: +40-21/230-1487, director de program *Raluca Truscanu*, e-mail: *raluca@icr.ro*. Informații suplimentare găsiți în pagina Internet www.icr.ro.

Dintre tinerii români din Ungaria au mai participat la acest curs, printre alții, *Anamaria Brad*, *Rita Ruja Pățaș*, *Mariana Ardelean*, *Toma* și *Attila Iova*, iar în anul 2004 *Agneta* și *Eva Petrujan*.

Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria se angajează să contribuie și în acest an la completarea taxei de participare la curs pentru doi tineri români din țară.

Cei interesați de acest sprijin sunt rugați să anunțe intenția de participare la adresa Uniunii (5700 Julia, str. Gh. Doja nr. 8, tel./fax: 06-66/463-079) cel târziu până pe **6 iunie 2005**. Informații suplimentare puteți obține și de la Redacția Foi românești.

Șt. Frățean

Octavian Goga

Revedere

Tu, minunată poezie,
Uitatul meu ostrov de flori,
Îmi mai deschizi azi poarta mie,
Când mă întorc din pribegie,
Străin cu pași rătăcitori?

Îmi tremură durerea-n gene
Cum calc pe vechiul drum bătut;
Sărmane crânguri și poiene,
Vă năpădiră buruiene
De când noi nu ne-am mai văzut...

Ca un drumeț din altă țară
În cale mă opresc ș-ascult:
Aș vrea-n grădina solitară
Un glas să-mi reînvie iară
Din praznicele de demult.

Dar val de neguri mă-mpresoară,
Furtuni au bântuit pe-aici,
Nu-s stelele de-odinioară,
Pe urma lor abia mai zboară
Un roi plăpând de licurici...

Printre cărări dărăpănate
Cresc spini, iar flori de-mi mai răsar,
Se-nclină toate-nrouate
Cu lacrimile adunate
În drum de bietul grădinar.

Victor Hugo

Bărbatul și femeia

Bărbatul este cea mai elevată dintre creaturi. Femeia este cel mai sublim ideal.

Dumnezeu a făcut pentru bărbat un tron, pentru femeie un altar.

Tronul exaltă, altarul sfințește.

Bărbatul este creierul, femeia este inima.

Creierul primește lumină, inima primește iubire. Lumina fecundează, iubirea reînvie.

Bărbatul este puternic prin rațiune, femeia este invincibilă prin lacrimi.

Rațiunea convinge, lacrimile înduioșează sufletul.

Bărbatul este capabil de eroism, femeia – de orice sacrificiu.

Eroismul înnobilează, sacrificiul aduce sublimul.

Bărbatul are supremația, femeia are intuiția.

Supremația semnifică forță, intuiția reprezintă dreptatea.

Bărbatul este un geniu, femeia este un înger.

Geniul este incomensurabil, îngerul este inefabil.

Aspirația bărbatului este către gloria supremă, aspirația femeii este îndreptată către virtutea desăvârșită.

Gloria face totul măreț, virtutea face totul divin.

Bărbatul este un cod, femeia este evanghelia. Codul corijează, evanghelia ne face perfecți.

Bărbatul gândește, femeia intuiește. A gândi înseamnă a avea creier superior. A intuit, simțind, înseamnă a avea în frunte o aureolă.

Bărbatul este un ocean, femeia este un lac. Oceanul are o perla care îl împodobește, lacul, poezia care-l luminează.

Bărbatul este un vultur care zboară, femeia – o privighetoare ce cântă. A zbura înseamnă a domina spațiul, a cânta înseamnă a cuceri sufletul.

Bărbatul este un templu, femeia este sanctuarul. În fața templului ne descoperim, în fața sanctuarului îngenunchem.

Bărbatul este plasat acolo unde se sfârșește pământul, femeia acolo unde începe cerul.

Caragiale la Seghedin

Probabil Caragiale zâmbește, de acolo de unde este, la auzul veștii că ultima sa comedie, „D-ale carnavalului”, este pusă în scenă la Teatrul Național din Budapesta, de către unul din cei mai apreciați regizori maghiari, chiar în acest an aniversar. Spun an aniversar, căci acum 120 de ani a avut loc premiera piesei „D-ale carnavalului”, la 8 aprilie 1885, pe scena Teatrului Național din București. Și

lună, din cauza unor scrieri publicistice deranjante pentru regim, și care își executa pedeapsa în închisoarea din acest oraș. Prietenia dintre cei doi scriitori este descrisă și în amintirile fiului dramaturgului, Luca I. Caragiale: *O sinceră admirație și o adâncă simpatie îl lega de Octavian Goga. Țin minte cu ce bucurie l-a primit când a venit la Berlin și cum, jumătate ironic, jumătate mâhnit, a pornit în grabă să-l viziteze în temnița*

Octavian Goga

I. L. Caragiale

ziceam că autorul zâmbește, fiindcă, de-a lungul vieții sale, Caragiale a avut cu Ungaria, cu ungurii și cu limba maghiară o serie de legături tangențiale ambivalente, nemaivorbind de faptul că în Budapesta a fost de ne-numărate ori. Amintesc aici două episoade ale contactelor lui Caragiale cu lumea maghiară:

În procesul care i s-a intentat, în 1901, pentru plagiat (de un oarecare poet diletant pe nume Ionescu-Caion, împins de la spate de rău intenționatul Macedonski), Caragiale este acuzat că a tradus din ungurește – limbă pe care o cunoștea întrucâtva – schimbând doar numele personajelor, drama sa „Năpastă”, și că originalul ar aparține unui scriitor ungur obscur, Kemény István, neidentificat până astăzi. Bineînțeles, acuzele se dovedesc neîntemeiate.

În anul morții sale – (moare în 1912, la Berlin, unde se autoexilase, de aici este adus și îngropat în cimitirul Bellu din București), Caragiale vine să-și vadă, pentru ultima oară, prietenii din România. În vârstă doar de 60 de ani, este cuprins de boală, însă se încumetă totuși să facă un drum și până la Seghedin. Ce căuta Caragiale la Seghedin, în 1912? Venise să-și vadă prietenul, pe Octavian Goga, condamnat politic pentru o

unde fusese închis de unguri. Pe peronul gării mi-a zis: „Mă duc, mă, să-i spun băiatului să nu se mai măsoare cu proștul. Proștul îți dă întotdeauna la cap. Nu vezi și cu mine? Am fugit din țară de proști... În ziua aceea vorbea de nedreptățile cari le suferise, glumeț și fără patimă. (Luca I. Caragiale – Amintiri despre Caragiale)

În scrierea memorialistică, intitulată „A murit Caragiale”, Octavian Goga prezintă astfel episodul întâlnirii în închisoarea din orașul de pe malul Tisei: *La Seghedin, în închisoarea unde ispășeam o pedeapsă ungurească, acolo l-am văzut ultima oară. I s-a părut că, între zidurile reci ale unei singurătăți nedorite, trebuie să-mi trimită cât mai multe semne din dragostea cu care m-a învrednicit. Când o cartă poștală cu slova lui minunată, când o telegramă, când un pachet cu cărți nemțești venea zi de zi să-mi aducă mângâiere și să-mi alunge urâtul.*

Într-o seară s-a socotit că pacea de după zăbrele cere mai mult, și-a plecat din Berlin la Seghedin...

Nu voi uita niciodată dimineața aceea de martie. Sergentul ungur mi-a intrat în cameră cu fața radioasă: „Aveți o vizită! – Cine? – Nu știu. Un străin, o cam rupe pe ungurește. Vine de departe. Trebuie să fie însă un mare boier, că ne-a miluit

pe toți. E un om tare cumsecade, mi-a mângâiat pe frunte amândoi nepoții când i-am descuiat poarta... L-a întrebat cum îi cheamă și le-a dat câte-o coroană. Nu-mi puteam da seama cine e nobilul senior rătăcit la Seghedin. M-am ridicat în pripă și-am plecat spre odaia posomorâtă din fundul coridorului unde primeam oaspeții. Când deschid ușa mă ia în brațe și mă sărută pe amândoi obraji nenea lancu Caragiale... – Am venit, băiete, am venit să văd cum o duci aici la pension... Nu ți-am spus eu să te astâmperi... Ai?...

Și privindu-mă pe sub ochelari mă cerceta de sus până jos:

– la ridică mâinile să văd urmele lanțurilor... Săracu' de tine... Uite, ți-am adus niște merinde și două sticle de șampanie, să le bem noi laolaltă aici în Kecskemét, la magyar királyi államfogház, mă rog frumos...

(...) *Sub ochelari mi s-a părut că tresar genele în tremurul unei clipe, parcă undeva, departe ar fi trecut prin văzduh o fâlfăire de aripi negre... Dar nenea lancu s-a recules într-o clipeală, s-a ridicat, m-a îmbrățișat și m-a sărutat ca un părinte... Și-a tras pălăria ștrengărește pe ochi. – Acum plec s-apuc trenul de la amiazi... – Cum, nu te duci la București?... – Nu, n-am vreme... Mă-ntorc la Berlin... Am venit numai să te văd... Ian vezi de scapă odată de-aici din Kecskemét... Încă o strângere de mână și trăsura care aștepta la poartă îl ducea pe nenea lancu, întovărit de privirea respectuoasă a sergenților, de dragostea copiilor și de nețărmurita mea admirație. Cine ar fi crezut atunci că flutură umbra morții deasupra trăsorii care-l ducea?...*

(Citatele sunt din volumul lui Ștefan Cazimir – Amintiri despre Caragiale. Antologie.)

Mihaela Bucin

Miguel de Cervantes

Don Quijote de la Mancha

La 400 de ani de la apariția primei sale părți și la 390 de ani de la apariția celei de-a doua, „Don Quijote de la Mancha” continuă să fie una dintre cele mai traduse și citite cărți din literatura universală. Roman comic irezistibil și meditație metafizică deschisă oricărui interpretări, „Don Quijote” este o epopee a oamenilor care se încumetă să își remodeleze lumea ori au curajul să-i iubească și să-i urmeze pe smintiții singuratici cu suflet mare și credință în Dumnezeu. Don Quijote și Sancho Panza își poartă umanitatea în umbra inaccesibilă a unei Dulcinee inaparente. Romanul lui Cervantes a devenit un adevărat mit modern în care fiecare om își caută neconținut reprezentările propriilor exuberanțe și melancolii, râzând și plângând și, mai ales, încercând să înțeleagă ce se întâmplă cu noi pe lumea aceasta.

Capitolul 10

Unde se povestește
iscusița cu care a știut
Sancho să o farmece pe
doamna Dulcineea și
despre alte întâmplări
pe cât de caraghioase,
pe-atât de adevărate

Ajungând să povestească ceea ce povestește în capitolul de față, autorul acestei mari istorii zice că ar vrea să-l treacă sub tăcere, temându-se că nu va avea crezare, deoarece nebuniile lui don Quijote au ajuns aici la marginea și hotarele celor mai mari din câte se pot închipui, ba chiar au trecut cu două bătaii de arbaleta dincolo de cele mai mari. În sfârșit, cu temeri și rețineri, le-a pus în scris întocmai cum le-a săvârșit el, fără să adauge sau să înlăture istoriei nici un atom de adevăr, fără a-i păsa câtă de puțin de acuzațiile care l-ar putea scoate drept mincinos; și-a avut dreptate, căci adevărul se subțiază, dar nu se rupe și iese totdeauna deasupra minciunii ca untdelemnul deasupra apei. Și, astfel, continuându-și istoria, spune că de îndată ce don Quijote se ascunde în crângul, stejărețul sau pădurea de lângă marele Toboso, îi porunci lui Sancho să se întoarcă în cetate și să nu revină în fața lui fără a-i fi vorbit mai întâi din parte-i doamnei sale, rugând-o să binevoiască a se lăsa văzută de către robul ei cavalier și a catadicsi să-i dea binecuvântarea sa, spre a putea nădăjdui în temeiul ei preferite împliniri în toate luptele și anevoioasele lui isprăvi. Sancho își luă obligația de a face totul așa cum i se poruncise și de a-i aduce un răspuns la fel de bun cum îi adusese și prima dată.

– Du-te, fiule – replică don Quijote –, și nu te tulbura când te vei vedea în lumina soarelui frumuseții în

a cărei căutare o pornești. Tu, mai fericit decât toți scutierii din lume! Memorează bine totul și nu lăsa să-și scape nimic din felul cum te primește: dacă fața ei își schimbă coloritul în timp ce-i prezinți solia mea; dacă se neliniștește și se tulbură la auzul numelui meu; dacă nu stă locului pe pernă, în caz că ai s-o găsești șezând pe divanul cel bogat al autorității sale; iar dacă stă în picioare, privește-o de se lasă când pe un picior, când pe altul; dacă-ți repetă de două sau de trei ori răspunsul ce ți-l va fi dând; dacă îl trece de la blândețe la asprime, de la mohoreală la tandrețe; dacă-și duce mâna la păr ca să-și îndrepte, cu toate că nu-i era ciufulit... În sfârșit, fiule, privește-i toate acțiunile și mișcările, căci dacă mi le vei relata așa cum au fost, eu voi desluși ce anume ține ascuns în tainița inimii sale cu privire la realitatea iubirii mele: căci câtă a ști, Sancho, dacă nu știi, că, între îndrăgostiți, acțiunile și mișcările exterioare pe care și le fac vădite când vine vorba de iubirile lor sunt poștașii cei mai siguri care aduc veștile despre ce anume se petrece acolo, în lăuntru sufletului. Du-te, prietene, și călăuzească-te un mai bun deznodământ decât cel la gândul căruia mă tem eu și pe care-l aștept în amara singurătate în care mă lași.

– Mă duc și mă-ntorc iute – zise Sancho –, și umflă-ți, înălțimea ta, inimioara, căci aceea pe care oi fi având-o acum nu cred că-i mai mare ca o alună, și ia seama, merge vorba că inima bună nenorocul-i îmbună, și unde nu-i slănină, nu sunt nici cârlige; și se mai zice: „De unde nu te-ăștepti, sare iepurele”. Zic asta fiindcă, dacă astă-noapte n-am găsit palatele sau alcazarele doamnei mele, acum, când s-a luminat de ziuă, cred

c-am să le găsesc când m-oi aștepta mai puțin; și, o dată găsite, las' pe mine.

– Zău, Sancho – zise don Quijote –, mereu îți înșiri proverbele atât de potrivite cu ce vorbim, încât trag nădejde că Dumnezeu să-mi dea mai mult noroc în ce-mi doresc.

Acestea fiind zise, Sancho îi întoarse spatele și-și lovi surul cu varga, iar don Quijote rămase călare, odihnindu-se în scărițe și sprijinit în lance, plin de închipuiri triste și confuze, unde îl vom și lăsa și ne vom duce cu Sancho Panza, care se îndepărtă de stăpânul său, nu mai puțin confuz și îngândurat decât rămăsese acela; ba chiar într-atâta, încât nici nu ieșise bine din pădure, când, întorcând capul și văzând că don Quijote nu se mai arătă, se dădu jos de pe dobitoc și, așezându-se la poalele unui copac, începu a vorbi cu sine și a-și zice:

– Ia să vedem acum, Sancho frate, unde te duci domnia ta. Te duci oare să cauți un măgar pe care l-oi fi pierdut? – Nici vorba. – Păi ce te duci să cauți? – Mă duc să caut, cum s-ar zice neam, pe o prințesă, și-n ea soarele frumuseții și tot cerul laolaltă. – Și unde ai de gând să găsești ce zici, Sancho? – Unde? În marea cetate El Toboso. – Bun, și din partea cui te duci s-o cauți? – Din partea faimosului cavalier don Quijote de la Mancha, care îndreaptă strâmbătățile și dă de mâncat celui însetat și de băut celui flămând. – Toate bune. Și-i știi casa, Sancho? – Stăpânul meu zice că trebuie să fie niște palate regești sau niște alcazare semețe. – Și oare ai văzut-o vreodată? – Nici eu, nici stăpânul meu n-am văzut-o niciodată. – Și ți se pare că ar fi nimerit și ți-ar cădea bine dacă cei din El Toboso,

Pablo Picasso: Don Quijote

știind că tu ești aici cu gândul de-a le ademini pe prințesele și-a le neliniști pe doamnele lor, ar veni și ți-ar snopi coastele cu lovituri de ciomag și nu ți-ar lăsa nici un oscior teafăr? – E-adevărat, ar avea multă dreptate dacă n-ar ține seama că sunt trimis în solie și că „Ești acum sol, amice, nici o vină nu porți, nu.” – Nu te bizui pe asta, Sancho, pentru că neamul manceg este pe cât de cinstit, pe-atâta de iute la mânia și nu acceptă să fie luat peste picior de nimeni. Ferească Dumnezeu, dacă intră la bănuială, îți prezic soarta rea. – Ptiu, drace! Cazi, trăsnete, din senin, dar puțin mai la vecin! Auzi, să caut eu mata cu trei picioare de dragul altuia! Și mai rău, s-o caut pe Dulcineea prin El Toboso e ca și cum aș căuta-o pe Marica în Ravenna sau pe un bachelureat în Salamanca. Diavolul, diavolul m-a băgat în asta, altcineva nu!

Acest solilocviu l-a purtat cu sine Sancho, și concluzia pe care-a tras-o în urma lui a fost să-și spună iarăși:

– Eh, toate lucrurile au leac, afară de moarte, sub jugul căreia trebuie să trecem toți, oricât ne-ar părea de rău, la sfârșitul vieții. Am văzut după o mie de semne că stăpânul ăsta al meu e nebun de legat, ba nici eu nu-s mai breaz, căci sunt mai tâmpit decât el, deoarece îl urmez și-l slujesc, dacă e adevărat proverbul care zice: „Spune-mi cu cine te-nsoțești, ca să-ți spun cine ești” sau celălalt care zice „Nu cu cine te naști, ci

cu cine paști”. Fiind, așadar, nebun cum este și de o nebulie care de cele mai multe ori ia lucrurile drept altele și judecă albul drept negru și negrul drept alb, cum s-a văzut când a zis că morile de vânt erau uriași, și catării călugărilor dromaderi, și turmele de oi armate ale dușmanilor, și multe altele de același soi, n-are să fie prea greu să-l fac să creadă că o țărancă, cea dintâi care mi-o ieși în drum pe-aici, este doamna Dulcineea; și dacă n-are să mă creadă, am să jur, și dacă are să jure el, am să jur și eu iarăși, și dacă are să se încăpățâneze, o să mă-ncăpățânez mai abitir și eu, așa încât o s-arunc mereu cerculețul meu peste-al lui, fie ce-o fi. Poate cu încăpățânarea asta oi reuși să-l fac să nu mă mai trimită iar cu solii asemănătoare, văzând ce răspuns jalnic îi aduc la ele, sau poate are să creadă, cum îmi închipui, că vreun vrăjitor rău dintre cei despre care el zice că-i vor răul îi va fi schimbat înfățișarea, doar cu gândul de a-i face lui rău și pagubă.

Cu gândurile astea, cugetul lui Sancho Panza se liniști și el își socoti treaba dusă la bun sfârșit, rămânând a zăbovi acolo până spre seară, pentru ca don Quijote să poată crede că se dusesse la El Toboso și se-ntorsese de-acolo.

(Fragment din noua versiune românească a romanului „Don Quijote”, apărut la Editura Paralela 45. Traducere din limba spaniolă de Sorin Mărculescu.)

10 sfaturi pentru un CV reușit

1. Simplitatea. Un CV (Curriculum Vitae) este prima și probabil ultima șansă de a-ți asigura un interviu. De aceea este extrem de important ca CV-ul să funcționeze în favoarea ta și nu invers. Folosește-l ca să atragi atenția asupra puterii tale de muncă, asupra realizărilor tale, și asupra cunoștințelor tehnice.

2. Realizările trebuie să ocupe un loc important. Este foarte bine să folosești o serie de verbe active, precum: am realizat, am planificat, am organizat, am fost răspunzător pentru, am condus, etc. Nu este indicat să folosești tot felul de semne pentru organizarea ideilor, un CV poate fi mai ușor citit dacă este scris cursiv.

3. Cronologia inversă. În momentul în care începi să completezi experiența, trebuie să începi cu ultimul loc de muncă și apoi să continui în aceeași ordine cronologică inversă cu următoarele, neuitând să menționezi numele angajatorului, data de început și sfârșit a jobului, titlul jobului și o mică descriere a acestuia, plus realizările tale. Dacă îți cauți pentru prima oară un job, atunci completează orice experiență relevantă, plătită sau nu.

4. Sinceritatea. Dacă minți într-un CV, nu numai că nu îți faci nici un bine, dar în același timp îl faci și pe posibilul angajator să își piardă timpul fără un rost. Să adaugi 6 luni în plus, experiența la un job, poate părea o idee bună, dar dacă informația este verificată, fii convins că ai scăpat de job. Dar nu te vinde nici prea ieftin! Dacă ești de părere că cele trei veri pe care le-ai petrecut în Franța, lucrând ca voluntar, te-au ajutat să cunoști țara și cultura ei, atunci spune-o!

5. Aptitudini IT. Trebuie să notezi absolut tot ceea ce știi să faci în domeniul calculatoarelor: cunoștințe hardware, software, limbaje de programare, baze de date, etc. Nu menționa și lucruri pe care nu le-ai mai făcut de mult, sau mai rău, nu le-ai făcut niciodată; dacă la interviu ești întrebat despre acea operație, vei părea ridicol, neștiind ce să răspunzi.

6. Educația. Acordă o atenție la fel de mare și realizărilor tale din timpul facultății; atenție: acest lucru nu mai este relevant și în cazul în care lucrezi în domeniul respectiv de mai mult de doi ani.

7. Organizarea CV-ului. Nu îți înghesui CV-ul și nu îl păstra de doar o pagină, chiar dacă mai ai ceva de spus. Dacă e de 3 pagini nu e nici o problemă, atâta timp, cât conținutul este relevant pentru jobul la care tu ai aplicat. Dacă posibilul angajator se va chinui să citească CV-ul tău, își va pierde repede interesul.

8. Greșelile gramaticale. Nici un angajator nu va căuta o persoană care nici măcar nu s-a deranjat să își corecteze propriile greșeli. Nu te baza pe o vizionare rapidă a CV-ului, citește-l de la capăt de două sau de trei ori cu multă atenție.

9. Două perechi de ochi. După ce l-ai verificat chiar tu, mai roagă pe cineva să îți citească CV-ul, pentru că ochiul încă neobișnuit cu acest material, poate detecta cu ușurință greșelile. Nu încerca să îți completezi CV-ul dintr-o singură dată. Întotdeauna întoarce-te la el și mai verifică-l după câteva zile.

10. Referințe. Verifică-ți referințele înainte de a te folosi de numele lor. Nu e nimic mai rău decât să folosești numele unei persoane care fie s-a mutat, fie are ceva împotriva ta. Cei mai buni oameni pe care trebuie să îi folosești pentru referințe pot fi angajatorul tău prezent sau un profesor de la facultate sau liceu.

„Pasăre în văzduh” – cea mai scumpă sculptură vândută la licitație

Se pare că nu există limită pe care Păsările lui Brâncuși să nu o străpungă. Una din păsările lui a bătut acum recordul de cea mai scumpă sculptură vândută vreodată la licitație.

Una din Pașările în spațiu ale lui Brâncuși a fost vândută, unui cumpărător anonim, pentru o sumă de peste 27,4 milioane de dolari la Casa de licitații Christie's din New York, un record mondial pentru o sculptură vândută la licitație.

Estimată inițial la o sumă cuprinsă între 8 și 12 milioane de dolari, sculptura, din marmură și piatră, înaltă de 1 metru și 21 centimetri, a fost realizată de Brâncuși între 1922–23.

Vânzarea a fost adjudecată în urma unei bătălii între doi clienți care mai licitau, numai comisionul ridicându-se la aproape 3 milioane de dolari.

Ea nu era înscrisă până acum în nici un catalog, și făcea parte, începând din

1937, dintr-o colecție particulară din Europa.

Sculptura a rămas practic în posesia aceleiași familii și a fost autenticată doar cu câteva zile înaintea licitației.

Recordul la o sculptură vândută la licitație era deținut tot de o lucrare de Brâncuși, Danaide, vândută în urmă cu trei ani în schimbul sumei de peste 18 milioane de dolari.

Păsările în spațiu, unele din cele mai fascinante lucrări ale lui Brâncuși, nu încetează deci să surprindă. Cu toate că probabil foarte mulți o cunosc, o întâmplare anecdotală trebuie amintită.

Când, în 1937, un fotograf pe atunci celebru, Edward Steichen, încerca să introducă în Statele Unite una din pășările din metal ale lui Brâncuși, vameșii n-au vrut s-o recunoască drept operă de artă, ceea ce ar fi scutit-o de taxe vamale. Au trecut-o în catastif drept elice din metal, punându-i taxa de 600 de dolari.

Noroc că un judecător cu simț artistic, la procesul ce a urmat, a anulat neștiința vameșilor, repunând lucrarea în drepturi.

La ani de zile după, Pășările lui Brâncuși sunt printre cele mai prețuite opere de artă ale vremurilor moderne, putând fi admirate inclusiv la celebrul Muzeu Guggenheim din New York.

SĂ RÂDEM!

Un ardelean la casa de
bilete în Gara de Nord:

– Trenul de Cluj de unde pleacă?

– Îmi pare rău, dar trenul de Cluj a plecat acum 10 minute!

– Daa? D-apoi unde a plecat??

Doi ardeleni călătoreau
cu trenul. Vine controlorul.

– Biletele la control, vă rog!

– Mă, Gheorghe, noi
avem belet?

- No.

– N-avem belet, domn controlor.

– Bani de amendă aveți?
– Mă, Gheorghe, bani de

– Nu.

– N-avem bani, domn controlor.

– Atunci, dați și voi
ceva...! Ce dați?

— Ce-avem, mă Gheorghe?

– Avem doar abonament!!!!

Asta da, egalitate!

Fenomenul fotbalistic din Timișoara

În sportivitate deja este, dar Banatul vrea să fie „fruncea” și în fotbal

Imaginați-vă că sunteți la un meci Inter-Milan pe stadionul „San Siro” sau la Real Madrid-Barcelona pe Bernabeu. Un iubitor împătimit al fotbalului nu poate să-și închipuie o atmosferă mai incitantă, decât de la aceste derby-uri.

În colțul de lume al nostru, foarte puțini își permit luxul de a merge în Italia sau Spania de dragul unui meci. Dar să nu disperați! Ceva asemănător puteți retrăi și la circa o sută de kilometri de noi. La Timișoara, pe stadionul „Dan Păltinișanu”, se adună la fiecare meci câte 25.000–30.000

de suporter, iar venirea echipelor mari în Banat, cum ar fi Steaua, Dinamo sau Rapid, umple arena până la refuz. Iar cântecul unison al 40.000 de oameni îi face pielea de găină și celui mai indiferent spectator.

La Timișoara, fotbalul a depășit limitele unei ramuri sportive. El a devenit un fenomen. Despre acesta o să vedeți un film, în „Ecranul nostru” de săptămâna viitoare, iar până atunci realizatorul vă recomandă pe această cale o mică introducere în ceea ce înseamnă, nu departe de noi, fotbalul.

Lubire și atașament necondiționat plus sportivitate

„Este absolut incredibil ceea ce se întâmplă la Timișoara. Îmi vine în minte când la un meci cu Steaua, la 0-8 pentru adversari, pe o ploaie infernală, 40.000 de spectatori cântau pe stadion. Era o manifestare de loialitate inimaginabilă”, spune în filmul Redacției Românești de la Seghedin, cunoscutul comentator

înjură spectatorii nici după meciurile pierdute”, declară fundașul Florin Bătrânu, un jucător care făcea parte și din lotul din 1990, când Politehnica Timișoara a eliminat pe Atletico Madrid din cupele europene. „Precum opera sau teatrul, la noi fotbalul este o necesitate culturală”, spune Jackie Ionescu, un antrenor care și-a dedicat toată viața acestui club, fiind antrenorul lui Poli nu mai

și violet a devenit simbolul onorii. Fanii echipei suportă orice înfrângere după un joc cinstit. „Suntem alături de echipă chiar dacă pierde, deoarece în sport trebuie să învingă cineva”, spune o veritabilă doamnă, care și ea face parte din galerie de aproape 30 de ani. „Nu folosim cuvinte urâte, trivialități, pentru că pe stadion vin femei și copii. Avem și o facțiune de fete și considerăm că și ele

„Aici oamenii vin la meci ca la spectacol, cu întreaga familie”, susține toată lumea. Timișoara este o insulă de pace în lumea războinică a fotbalului, totuși poate glasul acestor suporter, răsună cel mai departe.

O echipă pe măsura suporterilor este în formare

După Revoluție, Poli a ajuns la trista soartă a retrogradării, dar prin inițiativa fostului internațional Toni Doboș, de trei ani încoace, pe malul râului Bega din nou există o formație de primă divizie. Ea până acum a luptat împotriva retrogradării și a scăpat de ea, uneori, numai mulțumită suporterilor excepționali. În această iarnă însă raza de speranță a venit în forma unei firme internaționale, care a investit trei milioane de euro, doar până acum, în achiziționarea fotbalistilor de calitate și în îmbunătățirea condițiilor tehnice. Primele roade se și culeg deja. Echipa a avansat de pe locul al 13-lea pe poziția a șasea din clasament și se luptă de la egal la egal cu echipele mari din București. Din filmul „Ecranul nostru” o să aflați secretul unuia dintre cei mai buni antrenori din România. Cosmin Olăroiu face parte din cea mai tânără generație de tehnicieni români și s-a transferat în Banat de la București, deoarece își dorea spectatori. O dată cu el, la Poli au venit fotbaliști cu nume precum Ionuț Popa, Gabriel Caramarin sau Gigel Coman, însă adevărata lovitură pe piața transferurilor s-a dat cu achiziționarea lui Cosmin Contra, Viorel Moldovan și Ovidiu Petre. Cu imensa lor

experiență internațională contribuie esențial la jocul echipei. Apoi, chiar și antrenorul secund, Rotariu, sau pregătitorul portarilor, Stângaciu, sunt foști fotbaliști de națională. Mai simplu zis, la Timișoara se pregătește ceva ce evocă epoca marilor înaintași. Ripensia și Chinezul Timișoara în perioada interbelică a dominat peisajul fotbalistic din România. Olăroiu și fotbaliștii lui planifică câștigarea titlului pe sezonul 2006–2007, dar văzând evoluția echipei, suporterii așteaptă o performanță deja în sezonul viitor. Echipa nouă s-a integrat întru totul în peisajul bănățean, atunci, când în urma inundațiilor a venit, printre primii, în ajutorul sinistratilor, oferind o bună parte din venitul din intrări la meci, dar n-au întârziat nici darurile personale ale jucătorilor.

Veniți cu noi să vedeți fotbalul din Banat

Ceea ce se întâmplă la Timișoara, pentru un iubitor de fotbal merită văzut pe viu. Cu puțină osteneală și cu tot atâta cheltuială o puteți face și dumneavoastră într-un sfârșit de săptămână. Ca să vă convingeți, vă recomand emisiunea „Ecranului nostru” din miercuria viitoare. Dar va merita să se așeze în fața micilor ecrane și cei care nu se interesează de sportul rege, pentru că „Fenomenul fotbalistic din Banat” este mult mai amplu și purtător a mai multor sensuri, decât la alte echipe. Dacă veți alege „Ecranul nostru” o să puteți cunoaște antrenori, fotbaliști și suporter, dar înainte de toate oameni excepționali care sfințesc locul.

sportiv Emil Hussu-Longin, care s-a angajat cu cea mai mare plăcere să vorbească despre faptul cum vede el Timișoara. Și într-adevăr, nu există comentator de televiziune sau radio, care nu remarcă atmosfera fără de pereche. „Pe noi nu ne

puțin decât de șapte ori. Timișoara a fost vestită și în era comunistă despre faptul că niciodată n-a cedat voinței marilor echipe și s-a opus tuturor presiunilor politice pentru a truca vreun rezultat. Astfel, din anii '70 combinația culorilor alb

fac parte din pitorescul arenei”, ne explică filozofia celor mai înflăcărați suporter ai Poli șeful galeriei, cu care o să puteți face cunoștință mai detaliată din film. Alin vă va povesti despre istoric, greutățile de achiziționare a rechizitelor și despre organizarea riguroasă a suporterilor care cântă neîncetat în spatele porții, încurajând favoriții la bine, la rău, în soare și în ninsoare. Un bunic pe la vârsta de 70 de ani stă între cei doi nepoți de-ai săi și zâmbește când îl întrebăm că nu se teme să-și aducă nepoții pe stadion? „Noi suntem civilizați, n-au ce să pățească”, spune cu mândria bănățenilor pe față.

Ultimele rezultate ale echipelor noastre de fotbal	
Campionatul NB II	
Jula – ESMTK	5-1
Campionatul NB III	
Bătania – Algyó	0-0
Campionatul județean, Bichiș, div. I	
Ciorvaș – Bichiș	1-2
Békésszentandrás–Micherechi	0-4
Campionatul județean, Bichiș, div. II	
Tarhos – Aletea	6-0
Campionatul județean, Bichiș, div. III	
Chitighaz – Kétsoprony	2-1

Următoarele meciuri	
11 mai (miercuri)	
Bichiș – Mezöhegyes	18.00
14 mai (sâmbătă)	
Micherechi–Tótkomlós	17.00
Túrkeve – Bătania	17.00
Bichișciaba – Aletea	18.00
15 mai (duminică)	
Karcag – Jula	17.00

ROMÂNIA

Luni 16 mai

6.00 Jurnalul TVR 6.45 Agenția 2 fără un sfert 8.20 Cinci minute de cultură 9.00 Surprize, surprize (R) 11.30 Telemenciclopedia 12.30 Desene animate 13.00 Jurnalul TVR 14.00 Pro patria 14.30 Kronica 15.55 Sănătate pentru toți 16.30 Serial. Portul miracolelor 17.25 Știrea zilei 17.50 Eurovision 2005 18.00 Jurnalul TVR 19.15 Iartă-mă! 20.45 Ochiul magic 21.30 Serial. Burlacii 22.00 Jurnalul TVR 22.30 Nocturne 23.30 Film. Nicaieri în Africa 1.50 Jurnalul TVR.

Marti 17 mai

6.00 Jurnalul TVR 6.45 Agenția 2 fără un sfert 8.20 Cinci minute de cultură 9.00 Nocturne (R) 10.00 Serial Portul miracolelor (R) 11.00 Tezaur folcloric (R) 12.30 Desene animate 13.00 Jurnalul TVR 14.00 Alege viața! 14.30 Cultura eco (R) 15.00 Kronica. Emisiune în limba maghiară 15.55 Vile și palate celebre 16.30 Serial. Portul miracolelor 17.25 Știrea zilei 17.50 Eurovision 2005 18.00 Jurnalul TVR 19.15 Născuți la comandă 20.35 Vorbe despre fapte 22.00 Jurnalul TVR 22.30 Reconstituire... la secundă 23.30 Film. Milagro, război și secetă 1.30 Jurnalul TVR (R).

Miercuri 18 mai

6.00 Jurnalul TVR 6.45 Agenția 2 fără un sfert 8.20 Cinci minute de cultură 9.00 Avangardieră 9.10 Serial. Ofițer Karen 10.00 Serial (R) Portul miracolelor 11.00 Stele... de 5 stele (R) 12.00 Sănătate pentru toți! (R) 12.30 Desene animate 13.00 Jurnalul TVR 14.00 Oameni ca noi 14.30... Sed Lex! 15.00 Conviețuirii 15.55 Vile și palate celebre 16.30 Serial. Portul miracolelor 17.30 Știrea zilei 17.50 Eurovision 2005 18.00 Jurnalul TVR 18.30 Fotbal: FC Național-Steaua 20.30 Fotbal. Finala 22.45 Jurnalul TVR 23.00 Film. Întoarcerea lui Isaac 0.25 Cinci minute de cultură 0.35 Stele... de 5 stele (R) 1.35 Jurnalul TVR (R).

Joi 19 mai

6.00 Jurnalul TVR 6.45 Agenția 2 fără un sfert 8.20 Cinci minute de cultură 9.00 Avangardieră 9.10 Serial. Viața cu Bonnie 10.00 Serial (R) Portul miracolelor 11.00 Născuți la comandă (R) 12.30 Desene animate 13.00 Jurnalul TVR 14.00 Dincolo de hartă (R) 14.30 Akcente 15.55 Vile și palate celebre 16.30 Serial. Portul miracolelor 17.30 Știrea zilei 17.50 Tragerile Joker și Loto 5/40 18.00 Jurnalul TVR 19.00 Film. Căinii zăpezii 20.50 Eurovision 2005. Semifinala 23.15 Film. Cântec de dragoste 0.45 Cinci minute de cultură 0.55 Jurnalul TVR (R).

Vineri 20 mai

6.00 Jurnalul TVR 6.45 Agenția 2 fără un sfert 8.20 Cinci minute de cultură 9.00 Avangardieră 9.10 Serial. Viața cu Bonnie 10.00 Serial (R) Portul miracolelor 11.00 Garatant 100% (R) 12.00 Vile și palate celebre 12.30 Desene animate 13.00 Jurnalul TVR 14.00 Tribuna partidelor parlamentare 14.30 România politică 15.00 Film. Dragul meu detectiv 16.45 Interes general 17.30 Știrea zilei 18.00 Jurnalul TVR 19.15 Stele de 5 stele 20.15 Școala vedetelor 21.30 Serial. Burlacii 22.00 Jurnalul TVR 22.30 Film. Dogville 1.35 Cinci minute de cultură 1.45 Jurnalul TVR (R).

Sâmbătă 21 mai

6.00 Ceasul deșteptător 7.30 Desene animate 8.30 Jurnalul TVR 8.45 Avangardieră 9.00 Lumină din lumină. Ediție specială 10.00 Zămbet pentru România 12.45 Jurnalul TVR 13.00 Formula 1. Calificări: Marele premiu al Statului Monaco 14.00 Zămbet pentru România 18.00 Jurnalul TVR 18.30 Surprize, surprize 20.50 Eurovision 2005. Finala 0.20 Cinci minute de cultură 0.30 Jurnalul TVR (R).

Duminică 22 mai

6.00 Universul credinței 7.30 Desene animate 8.30 Jurnalul TVR 8.45 Debut 50 plus 9.45 Ulița spre Europa 10.00 Formula 1 Calificări: Marele premiu al Statului Monaco 11.00 Viața satului 12.00 Agenda politică 12.45 Jurnalul TVR 13.00 Supermarket de divertisment 13.55 Formula 1 Marele premiu al Statului Monaco 16.00 Concert PHOENIX cu scop umanitar 17.50 Tragerile Loto 6/49 și noroc 18.00 Jurnalul TVR 19.00 Minutul 91. 19.15 Fotbal. Meci din Campionatul Național 22.00 Jurnalul TVR 22.15 Garatant 100% 23.15 Film. Ciudatele zile 1.40 Jurnalul TVR (R).

Concert Phoenix cu scop umanitar

TVR

Luni 16 mai

7.30 Revista presei 8.00 Atenție se cântă! (R) 9.00 Arca lui Noe (R) 9.30 Poftă bună! (R) 10.00 Minorități sub trei dictaturi (R) 10.30 Cinci minute de cultură 10.45 Serial. Pasiuni 11.45 Serial. Farmece (R) 13.00 Desene animate 13.30 Serial. Micii savanți 14.00 Împreună în Europa 15.00 Zona de conflict 15.30 Cinci minute de cultură 15.45 Jurnalul TVR 16.00 Serial. Rebelii 17.00 Jurnalul Euronews pentru România 17.15 Cinci minute de cultură 17.30 Zestrea românilor 18.00 Fotbal în sală: CIP Deva-AFC Bodu 19.30 Limita de sus e cerul 20.00 Neuitatele personaje 20.30 Jurnalul TVR 21.00 Jurnalul Euronews pentru România 21.15 Film. Tată fără voie 22.50 Serial. Agenția.

Marti 17 mai

7.30 Revista presei Agenția de plasare (R) 8.00 Serial (R) Rebelii 9.00 Tonomatul DP2 10.30 Cinci minute de cultură 10.45 Serial. Pasiuni 11.45 Serial (R) Nemuritoarea 13.00 Desene animate 13.30 Serial. Fiica oceanului 14.00 Împreună în Europa 15.00 Tribuna partidelor parlamentare 15.30 Cinci minute de cultură 15.45 Jurnalul TVR 16.00 Serial. Rebelii 17.00 Jurnalul Euronews pentru România 17.15 Cinci minute de cultură 17.30 Mărturie 18.00 Serial. Soția lui Lorenzo 19.00 Serial. Dragul de Raymond 19.30 Mistere și mituri ale secolului al XX-lea 20.00 Lumea de aproape 20.30 Jurnalul TVR 21.00 Jurnalul Euronews pentru România 21.15 Film. Scarlett 22.50 Serial Stargate 23.40 Auto Club (R).

Miercuri 18 mai

7.30 Revista presei 8.10 Serial (R) Rebelii 9.00 Tonomatul DP2 10.30 Cinci minute de cultură 10.45 Serial. Pasiuni 11.45 Serial (R) Stargate 13.00 Desene animate 13.30 Serial. Fiica oceanului 14.00 Împreună în Europa 15.00 Zona de conflict 15.30 Cinci minute de cultură 16.00 Fotbal: Poli Timișoara-Farul 18.00 Serial. Soția lui Lorenzo 19.00 Serial. Dragul de Raymond 19.30 Cirque du Soleil – Focul lăuntric 20.00 Omul între soft și moft 20.30 Jurnalul TVR 21.00 Jurnalul Euronews pentru România 21.15 Film. Dansatorul norilor 23.00 Serial. American Gothic 0.05 Două roți (R) 0.30 Serial (R) Dragul de Raymond 1.00 Film. Poveste romană.

Joi 19 mai

7.30 Revista presei 8.10 Coolmea distracției (R) 9.00 Tonomatul DP2 10.30 Cinci minute de cultură 10.45 Serial. Pasiuni 11.45 Serial (R) Verdict: Crimă 13.00 Desene animate 13.30 Serial. Fiica oceanului 14.00 Împreună în Europa 15.00 Tribuna partidelor parlamentare 15.30 Cinci minute de cultură 15.45 Jurnalul TVR 16.00 Serial. Rebelii 17.00 Jurnalul Euronews pentru România 17.15 Cinci minute de cultură 17.30 Sănătate naturală 18.00 Serial. Soția lui Lorenzo 19.00 Serial. Dragul de Raymond 19.30 Averi fabuloase 20.00 Bugetul meu 20.30 Jurnalul TVR 21.00 Jurnalul Euronews pentru România 21.15 Film. Orgolii 23.05 Serial. A fost odată hoț 0.05 Sănătate naturală (R).

Vineri 20 mai

7.30 Revista presei 8.00 Serial (R) Rebelii 9.00 Tonomatul DP 2 10.30 Cinci minute de cultură 10.45 Serial. Pasiuni 11.40 Serial. Cum se judecă în Queens 13.00 Desene animate 13.30 Serial. Fiica oceanului 14.00 Împreună în Europa 15.00 Lecția de privit 15.30 Cinci minute de cultură 15.45 Jurnalul TVR 16.00 Serial. Rebelii 17.00 Jurnalul Euronews pentru România 17.15 Cinci minute de cultură 17.30 Auto Club 18.00 Serial. Soția lui Lorenzo 19.00 Baschet. Cupa liceelor „Star Game”. Finala 20.30 Jurnalul TVR 21.00 Jurnalul Euronews pentru România 21.15 D’ale lui Mitică 22.15 Serial. Umbrele întunericului 23.00 Concert. Symphony Da Rock 0.05 Serial (R) Soția lui Lorenzo.

Sâmbătă 21 mai

7.30 Universul cunoașterii 8.00 Buburuze și alte găze 8.30 Steluțe pentru Europa 9.00 Natură și aventură 9.30 Oala sub presiune 11.00 Televiziunea, dragostea mea 12.00 Agenția de plasare 13.00 Serial. Miracole 14.00 Via Sacra 15.00 Baschet (R) 15.45 Jurnalul TVR 16.00 Fotbal. Meci din Divizia A 18.00 Secrete străbune 19.30 Serial. Amy 20.30 Jurnalul TVR 21.00 Serial. Kennedy 22.00 Film. Acasă, în inima mea 0.05 Serial. Nemuritoarea 0.50 Muzică la maxim.

Duminică 22 mai

7.30 Medalion folcloric 8.00 Ferma 9.00 Pescar hoinar 9.30 Arca lui Noe 10.00 H...ora Prichindeilor 11.00 Două roți 11.30 Magazin IT 12.00 Atenție, se cântă! 13.00 Casa mea 13.30 Poftă bună! 14.00 Piersic Show 15.00 Serial. Lois și Clark – noile aventuri ale lui Superman 15.45 Jurnalul TVR 16.00 Serial. Verdict: Crimă 17.00 Serial. Farmece 18.00 Mistere ale medicinei 19.00 Atlas (R) 19.30 Coolmea distracției 20.30 Jurnalul TVR 21.00 Serial. Lege și ordine 21.50 Film. Croaziera 23.45 Agenția de plasare (R) 0.45 Remix-Rock Forum.

ÎN LIMBA MATERNĂ

emisiune radiofonică în limba română

16 MAI, LUNI (Petru Cîmpian)

10.30: Introducere, cuprins 10.35: Știri și informații, date meteo 10.45: Evenimente calendaristice 10.50: Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.00: Montaj de muzică populară 11.30: Buletin informativ, date meteo 11.40: Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.55: Încheiere

17 MAI, MARȚI (Adam Bauer)

10.30: Introducere, cuprins 10.35: Știri și informații, date meteo 10.40: Evenimente calendaristice 10.45: Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.30: Buletin informativ, date meteo 11.45: Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.55: Știrile zilei pe scurt, încheiere

18 MAI, MIERCURI (Iulia Kaupert)

10.30: Introducere, cuprins 10.35: Știri și informații, date meteo 10.45: Evenimente calendaristice 10.50: Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.30: Buletin de știri, date meteo 11.40: Sport – rubrica lui Adam Bauer 11.53: Avangardieră „Ecranul Nostru” 11.55: Știrile zilei pe scurt, încheiere

19 MAI, JOI (Adam Bauer)

10.30: Introducere, cuprins 10.35: Știri și informații, date meteo 10.45: Evenimente calendaristice 11.00: Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.20: Nota săptămânii de Edda Illyés 11.30: Buletin de știri, date meteo 11.45: O șansă istorică: Uniunea Europeană 11.55: Știrile zilei pe scurt, încheiere

20 MAI, VINERI (Iulia Kaupert)

10.30: Introducere, cuprins 10.35: Știri și informații, date meteo 10.45: Evenimente calendaristice 10.50: Revista presei „Foia românească” 10.55: Avangardieră „Ecranul Nostru” 11.00: Magazinul „Lumea femeilor” 11.30: Buletin de știri, date meteo 11.40: Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.55: Știrile zilei pe scurt, încheiere

21 MAI, SÂMBĂTĂ (Petru Cîmpian)

14.30: Introducere, cuprins, evenimente calendaristice 14.40: Programul bisericilor ortodoxe și al adunărilor baptiste 14.45: Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 15.00: Party Time – magazin de muzică ușoară 15.00: Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 15.58: Încheiere

22 MAI, DUMINICĂ (Petru Cîmpian)

14.30: Introducere, cuprins, evenimente calendaristice 14.40–15.30: Retrospectiva săptămânii (spicuiri din interviurile și reportajele difuzate pe parcursul săptămânii) 15.30: Emisiune religioasă baptistă 15.55: Încheiere

(Nu răspundem pentru eventualele modificări în programele radio!)

În fiecare seară, între orele 19.00–19.30 se prezintă emisiunea românească, difuzată pe țară. Sumarul acesteia este compus din actualitățile zilei și reportaje, interviuri din viața comunității noastre, respectiv relatări din viața școlilor românești.

Emisiunea de seară, difuzată pe țară, în afară de frecvențele de 66,29 MHz și 66,14 MHz, poate fi ascultată și pe undele occidentale, pe frecvențele locale ale studiourilor regionale.

Radio Calypso, Budapesta 873 kHz, Radio Debrețin 91,4 MHz, Radio Seghedin 93,1 MHz

Ecranul nostru

18 mai 2005 (mtv ora 13.28)

Reluare: 19 mai 2005 (m2 ora 14.27)

Programul prevăzut pentru săptămâna viitoare:

Emisiunea în limba română, de această dată, se va prezenta cu un subiect mai puțin obișnuit. O galerie de nivel european, iubire nemărginită, familii întregi la meci, o echipă în plină reconstrucție, vedete ca Viorel Moldovan și Cosmin Contra, o istorie onorabilă, atmosferă înflăcărată și fotbal de calitate. Și toate acestea vor veni și în casele Dumneavoastră dacă veți fi alături de Ecranul nostru în miercurea viitoare.

Realizator: Ștefan Crâsta

PROGRAMUL TVR TIMIȘOARA

Interval orar 16.00-18.00, pe frecvența TVR2

Luni, 16 mai 2005

16.00–16.55 Teleaudiția 16.55–17.00 Vorbiți corect 17.00–17.30 Universul culturii 17.30–18.00 Știri regionale.

Marti, 17 mai 2005

16.00–16.30 Cronica germană (emisiune în lb. germană) 16.30–17.00 Calea Europei 2007 17.00–17.30 De la om la om 17.30–18.00 Știri regionale.

Miercuri, 18 mai 2005

16.00–16.30 Panoramic sud-vest (emisiune în lb. maghiară) 16.30–17.30 Viața la țară 17.30–18.00 Știri regionale.

Joi, 19 mai 2005

16.00–16.30 Orizonturi sârbești (emisiune în lb. sârbă) 16.30–17.00 Pe viu (talk show pe teme de actualitate) 17.00–17.15 Exclusiv 17.15–17.30 Traio Romano 17.30–18.00 Știri regionale.

Vineri, 20 mai 2005

16.00–16.30 Ritm show 16.30–17.30 Cu noi în familie 17.30–18.00 Știri regionale.

Sâmbătă, 21 mai 2005

16.00–16.45 Fotbal – Divizia A 16.45–17.00 în prelungiri 17.00–17.45 Fotbal – Divizia A – repriza a II-a 17.45–18.00 în prelungiri.

Duminică, 22 mai 2005

16.00–17.15 Cântecul de acasă 17.15–17.45 Magazin duminical 17.45–18.00 Dialog spiritual.

DEX online

Dicționare ale limbii române

www.dexonline.ro

Emisiunea în limba română
24 de ore din 24
pe **www.rri.ro**

UMOR

90 km pe oră?!
Dar este imposibil, eu conduc doar de 5 minute!

Unitate prin diversitate
Uniunea Europeană

Întrebări, teme permanente:

- ❖ Ce ne așteaptă în Uniunea Europeană
- ❖ Aderare – avantaje și dezavantaje
- ❖ Euroregiune – colaborare transfrontalieră
- ❖ Cetățean european – multiculturalitate, multilingvism

Program radiofonic: 17 mai, luni – ora 19.00

– Kossuth URH: 66,29 MHz și 66,14 MHz
– Frecvențele posturilor teritoriale

De ziua mamei

Sunt mic, măicuță dragă
Dar tare te iubesc
Încât întreg pământul
Aș vrea să-ți dăruiesc.

Dar vezi, măicuță dragă
Eu sunt așa de mic
Pământul este mare
Și nu pot să-l ridic.

Dar din întreg pământul
Cât ochii îl cuprind
O floare am cules
Cu drag și ți-o întind.

Nicolae Nasta

Ziua Mamei la grădinița
din strada Galamb, Iula

FOAIA
românească
13 MAI 2005
www.foaia.hu

Săptămânal al românilor din Ungaria. Editat de Editura de presă și cărți „NOI”. Director: Eva Iova. Colectiv redacțional: Toma Iova, Rita Păcșas, Ștefan Crâșta. Tehnoredactare computerizată: Ștefan Mihailov. Editura și redacția: 5700 Iula, str. Gh. Doja nr. 8., CP 95. Telefon: (66) 463-152, 361-789 Fax: (66) 463-152, E-mail: foaia@axelero.hu, foaia@freemail.hu Editor responsabil: Dr. Ioan Ciotea, președinte, Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria, 5700 Iula, str. Gh. Doja nr. 8. Internet: www.romanul.hu, uniunea@romanul.hu. Tiparul: Mozi Nyomda Bt. 5600 Bichișciaba, str. Luther nr. 5/B. Index: 25291. ISSN 1418-8341. Abonamente la Foaia românească în județele Bács-Kiskun, Bichiș și Csongrad se efectuează la oficiile poștale, iar în celelalte județe la adresa redacției atât personal, cât și prin cec poștal. Abonamentele pe anul 2005: 3 luni 912 forinți; 6 luni 1824 forinți; 1 an 3648 forinți. Apariția săptămânalului este asigurată de Fundația Publică „Pentru Minoritățile Naționale și Etnice din Ungaria”. A hetilap megjelenését a „Magyarországi Nemzeti és Etnikai Kisebbségért” Közalapítvány biztosítja.